

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2006 m. birželio 7 d.*

Sujungtose bylose T-213/01 ir T-214/01

Österreichische Postsparkasse AG, įsteigtas Vienoje (Austrija), atstovaujamas advokatų M. Klusmann, F. Wiemer ir A. Reidlinger, vėliau H.-J. Niemeyer, nurodęs adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

Bank für Arbeit und Wirtschaft AG, įsteigtas Vienoje, atstovaujamas advokato H.-J. Niemeyer, nurodęs adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

ieškovai,

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą S. Rating, nurodžiusią adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

* Proceso kalba: vokiečių.

dėl bylas nagrinėjančio pareigūno 2001 m. rugpjūčio 9 d. ir 2001 m. liepos 25 d. Sprendimų perduoti Austrijos politinei partijai (*Freiheitliche Partei Österreichs*) nekonfidencialias pranešimų apie kaltinimus, susijusius su EB 81 straipsnio taikymo procedūra dėl bankų įkainių nustatymo (COMP/36.571–Österreichische Banken), versijas panaikinimo,

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
(penktoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkė P. Lindh, teisėjai R. García-Valdecasas ir J. D. Cooke,
posėdžio sekretorius I. Natsinas, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2004 m. spalio 21 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Teisės aktai

Reglamentas Nr. 17

- ¹ 1962 m. vasario 6 d. Tarybos reglamento Nr. 17 – Pirmojo reglamento, įgyvendinančio Sutarties (81) ir (82) straipsnius (OL 13, 1962, p. 204), 3 straipsnio 1 ir 2 dalys nustato:

„1. Jeigu Komisija pagal prašymą arba savo pačios iniciatyva nustato Sutarties (81) ir (82) straipsnio pažeidimą, ji gali priimti sprendimą, reikalaujantį, kad susijusios įmonės arba įmonių asociacijos minėtą pažeidimą nutrauktų.

2. Teisę pateikti prašymą turi:

<...>

b) fiziniai arba juridiniai asmenys, reiškiantys teisėtus interesus.“

- 2 Reglamento Nr. 17 19 straipsnio 2 dalis numato, kad fizinių ar juridinių asmenų „prašymai patenkinami, jeigu minėti asmenys yra pakankamai suinteresuoti, kad juos išklausytų“.
- 3 Reglamento Nr. 17 20 straipsnio dėl profesinės paslapties 1 dalis numato, kad pagal įvairias šio reglamento nuostatas gauta informacija „naudojama tik pagal atitinkamą prašymą arba tyrimui“, o 2 dalis numato, kad, „nepažeidžiant 19 ir 21 straipsnio nuostatų, Komisija ir valstybių narių kompetentingos institucijos, jų pareigūnai ir kiti tarnautojai neatskleidžia informacijos, kurią jie gauna taikydami šį reglamentą, ir tos rūšies informacijos, kurios atžvilgiu jie įpareigoti saugoti profesinę paslaptį“.

Reglamentas Nr. 2842/98

- 4 1998 m. gruodžio 22 d Komisija priėmė Reglamentą (EB) Nr. 2842/98 dėl šalių išklausymo nagrinėjant tam tikras bylas pagal EB steigimo sutarties (81) ir (82) straipsnius (OL L 354, p. 18), kuris pakeitė 1963 m. liepos 25 d. Komisijos reglamentą Nr. 99/63/EEB dėl Reglamento Nr. 17 19 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyto šalių išklausymo (OL 127, p. 2268). Reglamentas Nr. 2842/98 dėl kitų šalių nei tos, kurioms Komisija pareiškė kaltinimus, dalyvavimo pažeidimo procedūroje, skiria pirma, „pareiškėjus ar skundą pateikusius asmenis“, antra, „kitas pakankamai suinteresuotas trečiasis šalis“ ir galiausiai „kitas trečiasis šalis“.
- 5 Dėl pareiškėjų ar skundą pateikusių asmenų Reglamento Nr. 2843/98 6, 7 ir 8 straipsniai numato:

„6 straipsnis

Jeigu Komisija, gavusi prašymą pagal Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalį, <...> laiko, kad pagal jos turimą informaciją nėra pakankamo pagrindo patenkinti paraiškos ar nagrinėti skundo, ji apie tai praneša pareiškėjui ar skundą pateikusiam asmeniui, nurodydama priežastis, ir nustato datą, iki kurios pareiškėjas ar skundą pateikęs asmuo gali raštu pranešti savo nuomonę.

7 straipsnis

Jeigu Komisija pareiškia prieštaravimus, susijusius su klausimu, dėl kurio ji gavo prašymą ar skundą, kaip minėta 6 straipsnyje, ji perduoda pareiškėjui ar skundą pateikusiam asmeniui nekonfidencialią prieštaravimų versiją ir nustato datą, iki kurios pareiškėjas ar skundą pateikęs asmuo gali raštu pranešti savo nuomonę.

8 straipsnis

Prireikus Komisija gali suteikti pareiškėjams ir skundą pateikusiems asmenims galimybę žodžiu pareikšti savo nuomonę, jei jie to prašo savo surašytose pastabose.“ (Pataisytas vertimas)

- 6 Reglamento Nr. 2842/98 9 straipsnio 1 ir 2 dalyse sakoma:

„1. Jeigu II ir III skyriuose nenurodytos šalys (atitinkamai šalys, kurioms Komisija pareiškė prieštaravimus, bei pareiškėjai ir skundą pateikę asmenys) prašo būti išklaudytos ir rodo pakankamą iniciatyvą, Komisija jas raštu informuoja apie nagrinėjimo pobūdį ir dalyką bei nustato datą, iki kurios jos gali raštu pranešti savo nuomonę.

2. Prireikus 1 dalyje minėtos šalys, jei jos to prašo savo surašytose pastabose, gali būti Komisijos pakviestos plačiau išdėstyti savo argumentus, kai bus žodžiu išklausoma šalių, kurioms buvo pareikšti Komisijos prieštaravimai.“ (Pataisytas vertimas)

- 7 Galiausiai Reglamento Nr. 2842/98 9 straipsnio 3 dalis nustato, kad Komisija gali suteikti „kitoms trečiosioms šalims“ galimybę žodžiu pareikšti savo nuomonę.
- 8 Dėl per pažeidimo tyrimo procedūrą gautos informacijos konfidencialumo šio reglamento 13 straipsnio 1 dalis numato, kad informacija neperduodama, jei joje yra komercinių paslapčių ar kitos konfidencialios informacijos, o Komisija nustato atitinkamą susipažinimo su bylomis tvarką, norėdama apsaugoti, jog šios nebūtų atskleistos.

Sprendimas 2001/462

- 9 2001 m. gegužės 23 d. Komisija priėmė Sprendimą 2001/462/EB, EAPB dėl bylas nagrinėjančių pareigūnų įgaliojimų tam tikrose konkurencijos bylose (OL L 162, p. 21), kuris panaikino 1994 m. gruodžio 12 d. Komisijos sprendimą Nr. 94/810/EAPB, EB dėl bylas nagrinėjančių pareigūnų įgaliojimų nagrinėjant konkurencijos bylas Komisijoje (OL L 330, p. 67, toliau – Sprendimas 94/810).
- 10 Sprendimo 2001/462 1 straipsnis nustato, kad bylas nagrinėjantis pareigūnas „užtikrina teisės būti išklausytam nagrinėjant konkurencijos bylas Komisijoje efektyvų įgyvendinimą pagal (EB) 81 ir EB 82 straipsnius“.
- 11 Be to, Sprendimo 2001/462 9 straipsnio pirmoji ir antroji pastraipos, kurios pakeitė praktiškai identiškai suformuluotas Sprendimo 94/810 5 straipsnio 3 ir 4 dalis, nustato:

„Kai ketinama atskleisti informaciją, kuri gali būti įmonės komercinė paslaptis, apie šį ketinimą ir jo priežastis pranešama raštu. Nustatomas laikas, per kurį įmonė gali pateikti raštiškus paaiškinimus.

Kai suinteresuotoji įmonė nesutinka atskleisti informacijos, tačiau nustatoma, kad informacija nėra saugoma ir dėl to ją galima atskleisti, tokia išvada pateikiama motyvuotame sprendime, apie kurį pranešama suinteresuotajai įmonei. Sprendime nustatoma terminas, nuo kurio informacija bus atskleista. Toks terminas nustatomas ne anksčiau kaip praėjus savaitei po pranešimo dienos.“

Ieškinių faktinės aplinkybės

Ginčo aplinkybės

- 12 Ieškovai *Österreichische Postsparkasse AG* (byla T-213/01) ir *Bank für Arbeit und Wirtschaft AG* (toliau – BAWAG, byla T-214/01) yra Austrijos kredito įstaigos.
- 13 1997 m. gegužės 6 d. Komisija sužinojo apie dokumentą „Lombard 8.5“ ir juo remdamasi savo iniciatyva pradėjo EB 81 straipsnio pažeidimo procedūrą prieš ieškovus ir kitus šešis Austrijos bankus pagal Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 1 dalį.
- 14 1997 m. birželio 24 d. Austrijos politinė partija *Freiheitliche Partei Österreichs* (toliau – FPÖ) perdavė Komisijai dokumentą „Lombard 8.5“ ir pageidavo, jog būtų pradėta tyrimo procedūra prieš aštuonis Austrijos bankus, tarp kurių yra ieškovas byloje T-214/01, bet nėra ieškovo byloje T-213/01, kad būtų pripažintas EB 81 ir 82 straipsnių pažeidimas. Ji pagrindė savo prašymą tuo, kad būdama politine partija ji turėjo užtikrinti laisvą patekimą į bendrąją rinką ir nesuvaržytą konkurenciją.
- 15 1998 m. vasario 26 d. laišku Komisija pagal Reglamento Nr. 99/63 6 straipsnį (dabar – Reglamento Nr. 2842/98 6 straipsnis) informavo FPÖ apie savo ketinimą atmesti jos prašymą. Komisija nurodė, kad tik asmenys ar asmenų asociacijos, turinčios teisėtą interesą Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies prasme, gali pateikti prašymą, ir kad dėl to pareiškėją „konkurencijos apribojimas turi paveikti ar gali paveikti kaip ekonomikos dalyvi“. Su teisės sistemos apsauga susijusio bendrojo intereso nepakanka, kad dėl to atsirastų teisėtas interesas.

- 16 1998 m. birželio 2 d. laišku FPÖ atsakė, kad būdama partija ir per savo skaitlingus narius ji dalyvavo kasdieniame ekonominiame gyvenime, kad kasdien atlieka daug banko operacijų ir kad dėl skunde nurodytų veiksmų ji patyrusi ekonominę žalą. Todėl tai pateisina teisėtą interesą Reglamento Nr. 17/3 straipsnio 2 dalies prasme. Dėl šių priežasčių ji vėl paprašė leisti dalyvauti pažeidimo procedūroje ir pripažinti jos reikalavimus.
- 17 1998 m. birželio mėn. Komisija atliko tyrimus įvairiose Austrijos kredito įstaigose, tarp jų ir ieškovų patalpose.
- 18 1998 m. gruodžio 16 d. bankai, kurių atžvilgiu pradėta procedūra COMP/36.571, perdavė Komisijai bendrą pareiškimą apie faktus, prie kurio buvo pridėta 40 000 puslapių apimties dokumentų. Išankstinėje pastaboje jie paprašė Komisijos šį pareiškimą nagrinėti konfidencialiai, nurodydami, kad „remiantis Reglamento Nr. 17/62 20 straipsniu Komisijos prašoma neperduoti jo tretiesiems asmenims“.
- 19 1999 m. rugsėjo 13 d. laiškais Komisija perdavė ieškovams pirmąjį pranešimą apie kaltinimus, datuojamą 1999 m. rugsėjo 10 d., kuriame kaltino juos sudariusius antikonkurencinius susitarimus su kitais Austrijos bankais dėl klientų – privačių ir juridinių asmenų – atžvilgiu taikomų įkainių bei sąlygų ir taip pažeidus EB 81 straipsnį.
- 20 1999 m. spalio mėn. pradžioje Komisija žodžiu informavo ieškovus apie ketinimą pagal Reglamento Nr. 2842/98 7 straipsnį perduoti FPÖ 1999 m. rugsėjo 10 d. pranešimą apie kaltinimus.

- 21 1999 m. spalio 6 ir 12 d. laiškais ieškovai kreipėsi į Komisiją prieštaraudami tokiam perdavimui. Jie nurodė, kad FPÖ neturėjo teisėto intereso Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies prasme, todėl negalėjo būti laikoma pareiškėja šios nuostatos prasme. Be to, jie nuogaštavo, kad FPÖ pasinaudos kaltinimais politiniais tikslais.
- 22 1999 m. lapkričio 5 d. laiškais Konkurencijos generalinio direktorato tarnybos atsakė ieškovams nurodydamos, kad FPÖ buvo banko paslaugų klientė, ir dėl to iš Reglamento Nr. 2842/98 7 straipsnio išplaukia pareiga perduoti jai nekonfidencialią kaltinimų versiją. Šiuose laiškuose ieškovams buvo pateiktas 1999 m. rugsėjo 10 d. pranešimo apie kaltinimus dalių, kurios neturi būti perduotos, sąrašas, kuriame numatyta pašalinti tam tikrų fizinių asmenų vardus ir pareigas bei pakeisti juos bendro pobūdžio pareigų aprašymu (toliau – pirmasis sąrašas). Be to, šiuose laiškuose nurodyta, kad turi būti perduotas pranešimo apie kaltinimus A priedas, kuriame buvo sąrašas nuorodų į prie sąrašo pridėtus dokumentus, o ne patys dokumentai. Pagal tuos laiškus, su tuo nesutinkant, buvo galima kreiptis į bylas nagrinėjantį pareigūną.
- 23 1999 m. lapkričio 17 d. ir 1999 m. lapkričio 18 d. laiškais ieškovai kreipėsi į bylas nagrinėjantį pareigūną vėl prieštaraudami paskelbtam 1999 m. rugsėjo 10 d. pranešimo apie kaltinimus perdavimui FPÖ. Papildomai ieškovai nurodė, kad iš perduotinos pranešimo apie kaltinimus versijos reikia pašalinti visas nuorodas dėl atitinkamų įmonių. Ieškovas byloje T-213/01 taip pat paprašė pašalinti visą informaciją apie banko taikomas palūkanas, įkainius ir komercines sąlygas.
- 24 2000 m. sausio 18 ir 19 d. įvyko klausymas dėl 1999 m. rugsėjo 10 d. pranešime apie kaltinimus nurodytų veiksmų. FPÖ šiame klausyme nedalyvavo.

- 25 2000 m. lapkričio 21 d. laiškais Komisija ieškovams perdavė papildomą pranešimą apie kaltinimus, kuriame juos kaltino sudariusius antikonkurencinius susitarimus su kitais Austrijos bankais dėl valiutos ir euro keitimui taikomų banko įkainių.
- 26 Antrasis klausymas įvyko 2001 m. vasario 27 d., kuriame FPÖ taip pat nedalyvavo.
- 27 2001 m. kovo 13 d. laišku FPÖ atnaujino savo prašymą nurodydama, kad Komisija 1999 m. spalio 5 d. ir 2000 m. kovo 16 d. laiškais ją informavusi apie kaltinimų nekonfidencialių versijų perdavimą, tačiau šis perdavimas taip ir neįvyko. FPÖ taip pat nurodė nebuvo informuota apie klausymus ir dėl to neįtraukta į pagrindinius procedūros etapus, o tai pažeidė jos teisę būti išklaustyta ir dalyvauti procedūroje. Todėl FPÖ pakartojo savo prašymą perduoti pranešimus apie kaltinimus, taip pat ir susijusių bankų pastabas apie šiuos pranešimus, ir paprašė suteikti galimybę pateikti savo pastabas bei dalyvauti papildomame posėdyje.
- 28 2001 m. kovo 27 d. laiškais bylas nagrinėjantis pareigūnas informavo ieškovus, kad FPÖ pakartojo savo prašymą gauti pranešimus apie kaltinimus ir kad jis į jį ketino atsakyti teigiamai. Kalbant apie konfidencialią informaciją, kurią reikėjo pašalinti iš 1999 m. rugsėjo 10 d. pranešimo apie kaltinimus, bylas nagrinėjantis pareigūnas pridėjo pirmąjį sąrašą, be to, atmetė ieškovų prašymus, pateiktus 1999 m. lapkričio 17 ir 18 d. laiškais, dėl bankų pavadinimų pašalinimo. Bylas nagrinėjantis pareigūnas taip pat atmetė ieškovo byloje T-213/01 prašymą dėl tam tikrų kitų duomenų pašalinimo. Kalbant apie 2000 m. lapkričio 21 d. papildomą pranešimą, apie kurį ieškovai dar nebuvo pareiškę nuomonės, bylas nagrinėjantis pareigūnas perdavė ištraukų sąrašą (toliau – antrasis sąrašas), kuris numatė pašalinti tam tikrus fizinių asmenų vardus bei pareigas. Jis informavo ieškovus apie galimybę pateikti savo pastabas šiuo klausimu.

- 29 2001 m. balandžio 18 d. laišku ieškovas byloje T-214/01 dar kartą paprieštaravo pranešimų apie kaltinimus perdavimui FPÖ ir paragino Komisiją nurodyti priežastis, dėl kurių ji staiga sugalvojo privalanti patenkinti šios prašymą. Be to, 2001 m. balandžio 24 d. laišku ieškovas byloje T-213/01 pakartojo savo prieštaravimą tokiam perdavimui ir taip pat pažymėjo, kad tuo atveju, jei yra pareiga perduoti kaltinimus, 1999 m. rugsėjo 10 d. pranešimas apie kaltinimus turi būti visiškai anoniminis. Tačiau jis nurodė, kad 2000 m. lapkričio 21 d. pranešime apie kaltinimus nebuvo komercinių paslapčių ir kitos konfidencialios informacijos, neatsižvelgiant į tą, kurią bylas nagrinėjantis pareigūnas pasiūlė pašalinti iš antrojo sąrašo.
- 30 2001 m. birželio 5 d. laiškais bylas nagrinėjantis pareigūnas patvirtino privalantis FPÖ perduoti kaltinimus. Dėl konfidencialios informacijos, kurią reikėjo apsaugoti, bylas nagrinėjantis pareigūnas atkreipė ieškovo byloje T-214/01 dėmesį į tai, kad savo ankstesniame laiške ieškovas nepateikė jokių pastabos dėl pirmajame ir antrajame sąrašuose esančios informacijos ir kad todėl jis darė išvadą, jog ieškovas nepateikė jokio teisinio prieštaravimo dėl nekonfidencialios kaltinimų versijos perdavimo FPÖ. Ieškovui byloje T-213/01 jis pranešė, jog iš jo paskutinio laiško padaręs išvadą, kad šis pritariantis pirmojo ir antrojo sąrašo turiniui, išskyrus 1999 m. rugsėjo 10 d. pranešimo apie kaltinimus anonimiškumo klausimą. Bylas nagrinėjantis pareigūnas paprašė jo pateikti pastabas ir informavo, kad atsisakymo atveju bus priimtas sprendimas pagal Sprendimo 94/810 5 straipsnio 4 dalį (dabar – Sprendimo 2001/462 9 straipsnio antroji pastraipa).
- 31 2001 m. birželio 25 d. laišku ieškovas byloje T-214/01 dar kartą paprašė bylas nagrinėjančio pareigūno neperduoti šių dokumentų bei informuoti jį apie tolesnę procedūros eigą.
- 32 2001 m. birželio 25 d. laišku ieškovas byloje T-213/01 paprašė Komisijos nurodyti, kokioje stadijoje yra byla, bei paragino priimti sprendimą, dėl kurio būtų galima pateikti ieškinį.

Ginčijamas sprendimas byloje T-214/01

33 2001 m. liepos 25 d. laišku bylas nagrinėjantis pareigūnas priėmė sprendimą, ieškovo byloje T-214/01 atžvilgiu užbaigiantį procedūrą dėl 1999 m. rugsėjo 10 d. ir 2000 m. lapkričio 21 d. pranešimų apie kaltinimus perdavimo FPÖ procedūros (toliau – ginčijamas sprendimas byloje T-214/01). Šiame laiške sakoma:

„Atsakydamas į Jūsų (2001 m. birželio 25 d.) laišką aš dar kartą išnagrinėjau bylą ir jos galimas teises pasekmes. Apibendrinamas pateikiu tokias šio nagrinėjimo išvadas:

1. Aš nekeičiu savo ankstesnio tvirtinimo dėl FPÖ teisės pateikti prašymą. Šiuo klausimu galutinį sprendimą 1999 m. yra priėmę K. Van Miert ir M. Monti. Jų sprendimas, esantis procedūros organizavimo priemone, mano nuomone, negali būti atskiro ieškinio dalykas, bet gali būti ginčijamas tik ieškiniu dėl Komisijos, kuri užbaigs pagrindinę procedūrą, sprendimo.

2. Sprendimas 2001/462 <...> neleidžia priimti kitokio sprendimo. Šio sprendimo 9 straipsnis suteikia teisę bylas nagrinėjančiam pareigūnui priimti sprendimą Komisijos vardu, jei tam tikra bylos medžiagoje esanti informacija yra komercinė paslaptis ir dėl to saugoma nuo atskleidimo. Tačiau bylas nagrinėjantis pareigūnas negali priimti sprendimo dėl to, ar fizinis arba juridinis asmuo Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies prasme gali pateikti prašymą nutraukti pažeidimus. Tokia kompetencija taip pat negali būti pagrįsta pagal analogiją taikant Sprendimo 2001/462 9 straipsnį <...>.

Atsižvelgdamas į išdėstytus argumentus, apgailėstaudamas kaip nepriimtina atmetu prašymą, kurį Jūs pateikėte BAWAG vardu, dėl to, kad kaltinimai ir papildomi kaltinimai nebūtų perduoti FPÖ.

Prašau Jūsų per savaitę nuo šio laiško gavimo man nurodyti, ar ketinate pateikti ieškinį šioje byloje ir prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo. Bet kuriuo atveju minėti dokumentai nebus perduoti FPÖ iki pasibaigiant šiam savaitės trukmės terminui.

<...>.“

Ginčijamas sprendimas byloje T-213/01

³⁴ 2001 m. rugpjūčio 9 d. laišku bylas nagrinėjantis pareigūnas priėmė sprendimą ieškovo byloje T-213/01 atžvilgiu užbaigti procedūrą, susijusią su 1999 m. rugsėjo 10 d. ir 2000 m. lapkričio 21 d. pranešimų apie kaltinimus perdavimu FPÖ (toliau – ginčijamas sprendimas byloje T-213/01). Šiame sprendime nurodyta: „Iš naujo įvertinę faktines ir teises aplinkybes mes nusprendėme išspręsti klausimus, dėl kurių ginčijasi Jūsų įgaliotojas ir Komisija, taip pat kaip ir mūsų 2001 m. (birželio) 5 d. laiške“.

³⁵ Pirmą, bylas nagrinėjantis pareigūnas nurodo, kad už konkurenciją atsakingas Komisijos narys sprendžia dėl trečiojo asmens, kaip pareiškėjo, statuso Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies prasme. Sprendimą FPÖ naudai 1999 m. jau priėmė K. Van Miert, o vėliau patvirtino M. Monti, ir tai yra priežastis, kodėl nereikia iš naujo nagrinėti šio klausimo, nesant naujų faktinių aplinkybių (ginčijamo sprendimo

1 punktas). Be to, pareiškėjo statuso pripažinimas FPÖ yra procedūros aktas, kuris negali būti atskirai apskustas, nes prieštaravimai dėl šio akto gali būti pateikti tik pareiškiant ieškinį dėl Komisijos sprendimo, užbaigiančio procedūrą (sprendimo 2 punktas).

36 Antra, bylas nagrinėjantis pareigūnas pastebi, kad pareiškėjo statuso pripažinimas Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies prasme apima pareigą perduoti jam nekonfidencialią kaltinimų versiją pagal Reglamento Nr. 2842/98 7 straipsnį. Šiuo klausimu tai, kad procedūra pradėta Komisijos iniciatyva ar pateikus prašymą minėto 3 straipsnio pagrindu, nėra svarbu (sprendimo 2 punktas).

37 Trečia, bylas nagrinėjantis pareigūnas priima sprendimą dėl informacijos, kurią reikia išimti iš 1999 m. rugsėjo 10 d. ir 2000 m. lapkričio 21 d. pranešimų apie kaltinimus, kad atsižvelgtų į komercines paslaptis ir kitą konfidencialią informaciją (sprendimo 4 punktas). Jis nusprendžia pašalinti visus duomenis ir informaciją, esančią pirmajame ir antrajame sąrašuose, dėl kurių ieškovas byloje T-213/01 sutiko paskutiniajame savo laiške. Tačiau bylas nagrinėjantis pareigūnas mano, kad ieškovo tapatybė nėra komercinė paslaptis ar konfidenciali informacija, kurią reikia apsaugoti (sprendimo 4 punkto a papunktis). Be to, dėl 1999 m. rugsėjo 10 d. pranešime apie kaltinimus esančios informacijos apie ieškovo komercinę politiką bylas nagrinėjantis pareigūnas nurodo, kad nėra būtina ją ištrinti, nes kalbama apie skaičiais išreikštus daugelio metų senumo duomenis (sprendimo 4 punkto b papunktis).

38 Bylas nagrinėjantis pareigūnas padaro išvadą, kad „siekiant priimti poziciją nagrinėjamoje byloje COMP/36.571–Austrijos bankai, FPÖ reikia perduoti aktualią adaptuotą 1999 m. rugsėjo 10 d. pranešimo apie kaltinimus versiją bei 2000 m. lapkričio 21 d. papildomą pranešimą apie kaltinimus, ir kad šis sprendimas „priimtas remiantis Sprendimo 2001/462 9 straipsnio 2 dalimi“. Galiausiai bylas nagrinėjantis

pareigūnas ieškovo prašo per savaitę po pranešimo apie jo sprendimą gavimo jį informuoti, ar jis ketina pateikti ieškinį dėl šio sprendimo bei prašyti laikinųjų apsaugos priemonių prieš jo vykdymą, kartu pažymėdamas, kad Komisija nepateiks FPÖ šių pranešimų apie kaltinimus iki pasibaigiant šiam terminui.

Procesas ir šalių reikalavimai

- 39 2001 m. rugsėjo 19 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijoje buvo gauti ieškovo ieškiniai dėl ginčijamų sprendimų panaikinimo.
- 40 Atskirais dokumentais, tą pačią dieną pateiktais Pirmosios instancijos teismo kanceliarijoje, ieškovi laikinąsias apsaugos priemones taikančiam teisėjui pateikė pagrindinį prašymą sustabdyti ginčijamų sprendimų vykdymą ir papildomą prašymą – nurodyti Komisijai neperduoti FPÖ 1999 m. rugsėjo 10 d. ir 2000 m. lapkričio 21 d. pranešimų apie kaltinimus byloje COMP/36.571.
- 41 2001 m. gruodžio 14 d. Nutartimi Penktosios kolegijos pirmininkas, išklauses šalis, nurodė sujungti bylas T-213/01 ir T-214/01.
- 42 2001 m. gruodžio 20 d. Nutartimis *Österreichische Postsparkasse prieš Komisiją* (T-213/01 R, Rink. p. II-3967) ir *Bank für Arbeit und Wirtschaft prieš Komisiją* (T-214/01 R, Rink. p. II-3993) Pirmosios instancijos teismo pirmininkas atmetė ieškovo prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo, manydamas, kad sąlygos dėl skubaus sprendimo nebuvo tenkinamos ir kad palyginus interesus nenustatyta, jog reikia sustabdyti ginčijamą sprendimą, bei atidėjo sprendimą dėl bylinėjimosi išlaidų.

- 43 2002 m. sausio mėn. Komisija FPÖ perdavė parengtas nekonfidencialias pranešimų apie kaltinimus versijas.
- 44 Atskiru dokumentu, 2002 m. vasario 12 d. pateiktu Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai, ieškovas byloje T-214/01 pateikė pastabas pagrindinėje byloje dėl naujų faktinių aplinkybių, kurias jis sužinojo pateikęs savo dubliką. 2002 m. vasario 13 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktu laišku ieškovas byloje T-213/01 prisijungė prie šių pastabų. 2002 m. kovo 15 d. Komisija pateikė savo pastabas dėl šių dokumentų.
- 45 2004 m. kovo 30 d. ir 2004 m. liepos 16 d. laiškais Pirmosios instancijos teismas, pasinaudodamas proceso organizavimo priemonėmis, paragino Komisiją pateikti tam tikrus dokumentus ir atsakyti į rašytinius klausimus. Komisija atsakė į šį prašymą per nustatytą terminą.
- 46 Remdamasis teisėjo pranešėjo pranešimu, Pirmosios instancijos teismas (penktoji kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį.
- 47 2004 m. spalio 21 d. posėdyje buvo išklaustytos šalių nuomonės ir jų atsakymai į Pirmosios instancijos teismo užduotus klausimus.
- 48 Ieškovas byloje T-213/01 Pirmosios instancijos teismo prašo:

— panaikinti 2001 m. rugpjūčio 9 d. bylas nagrinėjančio pareigūno sprendimą,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

49 Ieškovas byloje T-214/01 Pirmosios instancijos teismo prašo:

— panaikinti 2001 m. liepos 25 d. bylas nagrinėjančio pareigūno sprendimą,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

50 Abiejose bylose Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo:

— atmesti ieškinius kaip nepriimtinius ir bet kuriuo atveju kaip nepagrįstus,

— priteisti iš ieškovų bylinėjimosi išlaidas.

Dėl priimtimumo

51 Komisija nurodo tris pagrindus dėl nepriimtimumo, pagrįstus, pirma, ginčo dalyko išnykimu dėl faktinio kaltinimų perdavimo FPÖ, antra, ginčijamo akto teisinių pasekmių nesukėlimu ieškovų atžvilgiu ir, trečia, pavėluotu ieškinio pareiškimu.

Dėl ieškinio pagrindo, pagrįsto ginčo dalyko nebuvimu dėl faktinio pranešimų apie kaltinimus perdavimo FPÖ

- 52 Komisija nurodo, kad vienintelis ieškinių tikslas yra neleisti perduoti FPÖ pranešimo apie kaltinimus versiją, kad ir kokia ji būtų, ar bent jau nekonfidencialias bylas nagrinėjančio pareigūno parengtas versijas. Pranešimai apie kaltinimus FPÖ perduoti 2002 m. sausio mėnesį. Todėl pagal Procedūros reglamento 113 straipsnį juos perdavus išnyko ieškinių dalykas.
- 53 Pirmosios instancijos teismas primena, kad fizinio ar juridinio asmens pateiktas ieškinys dėl panaikinimo priimtinas tik jei ieškovas yra suinteresuotas ginčijamo akto panaikinimu (1994 m. lapkričio 9 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Scottish Football prieš Komisiją*, T-46/92, Rink. p. II-1039, 14 punktas). Toks suinteresuotumas yra tik tada, jei akto panaikinimas savaime gali turėti teisinių pasekmių (1986 m. birželio 24 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Akzo Chemie prieš Komisiją*, 53/85, Rink. p. 1965, toliau – sprendimas *Akzo*, 21 punktas).
- 54 Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad remiantis EB 233 straipsniu institucija, kurios aktas buvo paskelbtas negaliojančiu, privalo imtis būtinų priemonių teismo sprendimui vykdyti. Šios priemonės nėra susijusios su akto išnykimu iš Bendrijos teisės sistemos, nes šis išnykimas kyla iš paties panaikinimo teisme. Be kita ko, jos susijusios su nagrinėjamo akto sukeltų pasekmių ir pasekmių, kurioms atsirasti įtakos turėjo nustatytas neteisėtumas, panaikinimu. Akto, kuris jau įvykdytas, panaikinimas visada gali turėti teisinių pasekmių. Iš tikrųjų aktas galėjo sukelti teisinių pasekmių laikotarpiu, per kurį jis galiojo, ir šios pasekmės nebūtinai išnyko dėl akto panaikinimo. Be to, akto panaikinimas gali leisti išvengti to, kad jo neteisėtumas nepasikartotų ateityje. Dėl šių priežasčių sprendimas dėl panaikinimo yra pagrindas, kuriuo remiantis iš atitinkamos institucijos gali būti reikalaujama atkurti ieškovo adekvačią padėtį arba nepriimti identiško akto (1979 m. kovo 6 d.

Teisingumo Teismo sprendimo *Simmenthal prieš Komisiją*, 92/78, Rink. p. 777, 32 punktas ir 1999 m. kovo 29 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Gencor prieš Komisiją*, T-102/96, Rink. p. II-753, 41 punktas).

- 55 Šiuo atveju tai, kad pranešimai apie kaltinimus buvo perduoti FPÖ pareiškus ieškinius, kurių dalykas yra ginčyti sprendimų, kurių pagrindu perduoti šie pranešimai, teisėtumą, nepanaikina šių ieškinių dalyko. Iš tikrųjų galimas ginčijamų sprendimų panaikinimas gali savaime turėti teisinių pasekmių ieškovų situacijai, pavyzdžiui, užkertant Komisijai kelią kartoti tokią praktiką ir paskelbiant neteisėtu pranešimų apie kaltinimus, kurie pažeidžiant taisykles perduoti FPÖ, naudojimą (sprendimo *Akzo* 21 punktas).
- 56 Todėl Komisijos argumentai dėl to, kad dėl faktinio pranešimų apie kaltinimus perdavimo FPÖ ginčas neteko savo dalyko, turi būti atmesti.

Dėl ieškinio pagrindo, pagrįsto ginčijamo akto teisinių pasekmių nebuvimu ieškovų atžvilgiu

Šalių argumentai

- 57 Komisija nurodo, kad ginčijamas sprendimas byloje T-213/01 apima tik vieną sprendimą, t. y. bylas nagrinėjančio pareigūno poziciją dėl FPÖ perduotinos pranešimuose apie kaltinimus esančios informacijos konfidencialumo. Iš tikrųjų, kaip matyti iš sprendimo *Akzo*, vienintelė aplinkybė, kuri galėtų „sukelti pasekmių“ ieškovo atžvilgiu, yra tam tikrų konfidencialių dokumentų perdavimas pareiškėjui ar trečiajam asmeniui. Byloje T-214/01 ginčijamame sprendime šis klausimas nesprendžiamas, nes jis buvo išspręstas anksčiau. Iš tikrųjų 2001 m. balandžio 18 d. laiške ieškovas sutiko, kad pranešimų apie kaltinimus versijose nėra

konfidencialios informacijos. Komisijos manymu, ginčijamas sprendimas šioje antroje byloje yra susijęs vien su bylas nagrinėjančio pareigūno sprendimu atmesti 2001 m. birželio 25 d. ieškovo prašymą iš naujo išnagrinėti FPÖ pripažintą teisę gauti nekonfidencialią pranešimų apie kaltinimus versiją. Taigi šis prašymas neturi jokių įpareigojančių teisinių pasekmių ieškovo atžvilgiu.

- 58 Komisija tvirtina, kad pareiškėjo statuso pripažinimas FPÖ neturi teisinių pasekmių ieškovų atžvilgiu, nes, darant prielaidą, jog Komisija priėmė sprendimą šiuo klausimu, jis yra tik procedūros organizavimo priemonė, kuri negali būti ieškinio, atskiro nuo ieškinio dėl galutinio sprendimo dėl pažeidimo konstatavimo, dalykas (1992 m. gruodžio 18 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Cimenteries CBR ir kt. prieš Komisiją*, T-10/92–T-12/92 ir T-5/92, Rink. p. II-2667, toliau – sprendimas *Cimenteries*, 28 punktą).
- 59 Be to, Komisija pastebi, kad teisė gauti nekonfidencialias pranešimų apie kaltinimus versijas FPÖ automatiškai išplaukia iš Reglamento Nr. 2842/98 7 straipsnio. Todėl ieškovai ginčija ne juos tiesiogiai liečiantį sprendimą, bet šio reglamento 7 straipsnį.
- 60 Ieškovai tvirtina, kad ieškiniai yra priimtini, nes pareikšti dėl sprendimų, kurie sukelia privalomų teisinių pasekmių ir kurie dėl to yra aktai, dėl kurių galima pareikšti ieškinį.
- 61 Byloje T-213/01 pranešimų apie kaltinimus perdavimas FPÖ paveikia ieškovo teisę dėl konfidencialaus komercinių paslapčių ir kitos juose pateiktos konfidencialios informacijos nagrinėjimo, o tai nepataisomai paveikia jos teisinę padėtį ir dėl to gali būti atskiro ieškinio dalykas (sprendimas *Akzo* ir 1994 m. gruodžio 1 d. Pirmosios instancijos teismo pirmininko nutarties *Postbank prieš Komisiją*, T-353/94 R, Rink. p. II-1141, 25 punktą).

- 62 Byloje T-214/01 ginčijamame sprendime pateikiama bylas nagrinėjančio pareigūno nuomonė dėl pranešimų apie kaltinimus perdavimo FPÖ. Šis sprendimas priimtas remiantis Sprendimu 2001/462, kuris numato, jog bylas nagrinėjančio pareigūno sprendimai perduoti pranešimus apie kaltinimus tretiesiems asmenims gali būti ginčijami. Net ir nekonfidencialios kaltinimų versijos perdavimas turi nepataisomą žalą atitinkamai įmonei. Be to, FPÖ perduotinoje 1999 m. rugsėjo 10 d. pranešimo apie kaltinimus versijoje bet kuriuo atveju yra daug konfidencialios informacijos, kaip antai su procedūra susijusių asmenų vardai ir bankų pavadinimai, kurią saugo konfidencialumo garantijos. Todėl per laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūrą priimtoje 2001 m. gruodžio 20 d. Pirmosios instancijos teismo pirmininko nutartyje nustatyta, kad ginčijama priemonė galėjo pakeisti ieškovo teisinę padėtį.
- 63 Ieškovai tvirtina, kad pareiškėjo statuso pripažinimui FPÖ pagal Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalį ir FPÖ teisei į kaltinimų perdavimą taikoma teisminė kontrolė. Sprendime *Akzo Teisingumo Teismas* nustatė, kad kaltinimų perdavimui taikoma tokia kontrolė ne tik dėl informacijos, kurią reikia apsaugoti, apimties, bet taip pat ir dėl paties perdavimo principo. Be to, kadangi kaltinimų perdavimas galėtų labai pažeisti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – chartija) 8 ir 48 straipsniuose numatytas nekaltumo prezumpciją ir teisę į asmeninės informacijos apsaugą, pareiškėjo statuso pripažinimas trečiajam asmeniui negali priklausyti nuo Komisijos diskrecijos, bet turi atitikti Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies bei Reglamento Nr. 2842/98 7 straipsnio sąlygas; atitiktis tokiu atveju kontroliuojama Pirmosios instancijos teisme.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 64 Reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką tik tos priemonės, kurios sukelia privalomų teisinių pasekmių ir gali daryti poveikį ieškovo interesams reikšmingai pakeisdamos jo teisinę padėtį, yra aktai, dėl kurių gali būti

pareikštas ieškinys dėl panaikinimo EB 230 straipsnio prasme (1981 m. lapkričio 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *IBM prieš Komisiją*, 60/81, Rink. p. 2639, 9 punktas ir sprendimo *Cimenteries* 28 punktas).

- 65 Iš esmės tarpinės priemonės, reikalingos galutiniam sprendimui priimti, nėra aktai, dėl kurių galima pareikšti ieškinį. Tačiau iš teismo praktikos matyti, kad per parengiamąją procedūrą priimti aktai, kurie patys užbaigia specialią procedūrą, skirtingą nuo tos, kurios tikslas yra padėti Komisijai priimti sprendimą iš esmės ir kurie sukelia privalomų teisinių pasekmių bei gali daryti poveikį ieškovo interesams, gerokai paveikiant jo teisinę padėtį, taip pat yra aktai, dėl kurių galima pareikšti ieškinį (minėto sprendimo *IBM prieš Komisiją* 10 ir 11 punktai).
- 66 Iš teismų praktikos aiškiai ir nedviprasmiškai matyti, kad Komisijos sprendimas, dėl pažeidimo kaltinamą įmonę informuojantis, jog jos perduotai informacijai netaikoma konfidencialumo apsauga, kaip garantuoja Bendrijos teisė, ir todėl ši informacija gali būti perduota skundą pateikusiam trečiajam asmeniui, sukelia teises pasekmes nagrinėjamos įmonės atžvilgiu, konkrečiai pakeisdamas jos teisinę padėtį, nes jis nesuteikia jai Bendrijos teisėje numatytos apsaugos ir yra galutinis bei nepriklausomas nuo baigiamojo sprendimo, konstatuojančio konkurencijos taisyklių pažeidimą. Be to, įmonės galimybė pareikšti ieškinį dėl galutinio sprendimo, konstatuojančio konkurencijos taisyklių pažeidimą, negali suteikti adekvačios jos teisių šioje srityje apsaugos. Pirmą, administracinę procedūrą gali nesibaigti sprendimu, konstatuojančiu pažeidimą. Antra, dėl tokio sprendimo, jei jis priimtas, pareikštas ieškinys bet kuriuo atveju įmonei nesuteikia galimybės užkirsti kelią nepataisomoms pasekmėms, kurias sukelia neteisėtas tam tikrų jos dokumentų perdavimas (sprendimo *Akzo* 18–20 punktai). Todėl toks sprendimas gali būti ieškinio dėl panaikinimo dalykas.

- 67 Šioje byloje pareikštais ieškiniiais siekiama panaikinti 2001 m. liepos 25 d. ir 2001 m. rugpjūčio 9 d. bylas nagrinėjančio pareigūno sprendimus perduoti FPÖ nekonfidencialias pranešimų apie kaltinimus versijas, susijusias su 81 straipsnio taikymo procedūra dėl banko įkainių nustatymo (COMP/36.571 – Austrijos bankai), nepaisant ieškovų, kurie buvo įspėti šiais pranešimais ir kurie paprieštaravo jų perdavimui FPÖ, pozicijos.
- 68 Taikytini teisės aktai tretiesiems asmenims, kurie pareiškia teisėtą interesą, pripažįsta teisę gauti nekonfidencialią pranešimo apie kaltinimus versiją, kad jie galėtų raštu pranešti savo nuomonę. Todėl Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 1 ir 2 dalys nustato, jog fiziniai arba juridiniai asmenys, reiškiantys teisėtus interesus, turi teisę pateikti prašymą, kad Komisija konstatuotų EB 81 ir EB 82 straipsnių pažeidimus. Reglamento Nr. 2842/98 7 straipsnis taip pat nurodo, jog jei Komisija pareiškia prieštaravimus, susijusius su klausimu, dėl kurio ji gavo paraišką ar skundą, ji perduoda pareiškėjui ar skundą pateikusiam asmeniui nekonfidencialią prieštaravimų versiją, kad pastarasis galėtų raštu pranešti savo nuomonę.
- 69 Be to, iš Sprendimo 2001/462 9 straipsnio antrosios pastraipos aišku, kad kai atitinkama įmonė, įtraukta į EB 81 ir 82 straipsnių pažeidimo procedūrą, prieštarauja, jog komercine paslaptimi galinti būti informacija būtų atskleista trečiajam asmeniui, o Komisija laiko informaciją nesaugomą, ir dėl to ją galima atskleisti, tokia išvada pateikiama motyvuotame sprendime, apie kurį pranešama atitinkamai įmonei.
- 70 Šiuo atveju ginčijamas sprendimas byloje T-213/01 užbaigia aktualios adaptuotos 1999 m. rugsėjo 10 d. pranešimo apie kaltinimus versijos bei 2000 m. lapkričio 21 d. papildomo pranešimo apie kaltinimus perdavimo FPÖ procedūrą. Šis sprendimas atmeta tiek ieškovo prieštaravimą perduoti šiuos dokumentus FPÖ, tiek jo reikalaujamą konfidencialų tam tikros juose esančios informacijos nagrinėjimą. Savo ruožtu ginčijamas sprendimas byloje T-214/01 galutinai atmetė ieškovo

prieštaravimą nagrinėjamo pranešimo apie kaltinimus perdavimui FPÖ. Abu sprendimai buvo priimti remiantis Sprendimo 2001/462 9 straipsnio antrąja pastraipa, kuri numato, jog kai suinteresuotoji įmonė nesutinka atskleisti informacijos, o bylas nagrinėjantis pareigūnas nustato, kad informacija nėra saugoma ir dėl to ją galima atskleisti, tokia išvada pateikiama motyvuotame sprendime, apie kurį pranešama suinteresuotajai įmonei, o sprendime nustatomas terminas, nuo kurio informacija bus atskleista; šis terminas negali būti trumpesnis nei savaitė skaičiuojant nuo pranešimo dienos. Šiuo atveju bylas nagrinėjantis pareigūnas ieškovų paprašė per savaitę jį informuoti, ar jos ketina pareikšti ieškinį arba pateikti prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo. Šiuo klausimu jis nurodė, kad minėti pranešimai apie kaltinimus nebus perduoti FPÖ prieš pasibaigiant nurodytam terminui.

71 Todėl ginčijami sprendimai yra specialiąją procedūrą, kuri atskira nuo bendrosios EB 81 straipsnio taikymo procedūros, užbaigiantys sprendimai, galutinai nustatantys Komisijos poziciją dėl nekonfidencialių pranešimų apie kaltinimus versijų perdavimo FPÖ. Šie sprendimai būtinai reikalauja, kad FPÖ pirmiausia būtų pripažintas teisėtą interesą turinčio pareiškėjo statusas Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies prasme, nes pagal Reglamento Nr. 2842/98 7 straipsnį iš šio statuso kyla FPÖ teisė į pranešimų apie kaltinimus perdavimą.

72 Taigi savo ieškiniuose ieškovai gali ginčyti tiek bylas nagrinėjančio pareigūno sprendimą perduoti nekonfidencialią pranešimų apie kaltinimus versiją FPÖ, tiek kitą neišvengiamai su tuo susijusią aplinkybę, kuri yra šio sprendimo pagrindas, t. y. Komisijos FPÖ teisėto intereso pripažinimą taikant Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalį. Priešingu atveju ieškovai negalėtų sutrukdyti Komisijai perduoti jiems pateiktų kaltinimų prašymą ar skundą pateikusiam trečiajam asmeniui, neturinčiam

teisėto intereso, kurio reikalauja Bendrijos teisės aktai, o tuo atveju, jei toks perdavimas jau įvyko, – prašyti pripažinti, jog šis trečiasis asmuo tokia informacija naudojasi neteisėtai.

- 73 Iš to, kas išdėstyta, aišku, kad turi būti atmestas nepriimtino pagrindas, pagrįstas tuo, jog ginčijamas sprendimas byloje T-214/01 bei ginčijamas sprendimas byloje T-213/01 bylas nagrinėjančio pareigūno užimtos pozicijos dėl pareiškėjo statuso pripažinimo FPÖ ir dėl FPÖ teisės į pranešimų apie kaltinimus perdavimą neturi teisinių pasekmių.

Dėl ieškinio pagrindo, pagrįsto pavėluotu ieškinio pareiškimu

Šalių argumentai

- 74 Komisija tvirtina, kad ginčijami sprendimai tik patvirtina pareiškėjo statuso pripažinimą FPÖ ir jos teisę į pranešimų apie kaltinimus perdavimą. Todėl ieškiniai šiuo atžvilgiu yra pateikti praleidus terminą.
- 75 Dėl pareiškėjo statuso pripažinimo FPÖ Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies prasme Komisija nurodo priėmusi galutinį sprendimą šiuo klausimu 1999 metais ir apie jį informavusi ieškovus 1999 m. lapkričio 5 d. laiškais. 2001 m. kovo 27 d. laiške bylas nagrinėjantis pareigūnas tik patvirtino, kad anksčiau buvo pripažintas FPÖ interesas pateikti prašymą ir pakartotojo savo paaikškinimą apie tai. Bet kuriuo atveju, net jei 2001 m. kovo 27 d. laiške buvo sprendimas šiuo klausimu, ieškovas jo taip pat neginčijo. Galiausiai patys ieškovai savo ieškiniuose pripažino, jog ginčijamas sprendimas tik „patvirtino“ FPÖ ankstesniu sprendimu pripažintą procedūrinį statusą.

- 76 Dėl FPÖ teisės gauti pranešimus apie kaltinimus Komisija tvirtina 1999 m. spalio mėn. pradžioje žodžiu, vėliau 1999 m. lapkričio 5 d. laiškais įspėjusi ieškovus apie ketinimus veikti pagal Reglamento Nr. 2842/98 7 straipsnį. Be to, net jei Komisija ir priėmė „sprendimą“ dėl FPÖ teisės gauti pranešimą apie kaltinimus ir jis buvo aktas, kurį galima skųsti, ginčijamas sprendimas tik patvirtino tai, ir todėl negali būti ieškinio dalykas.
- 77 Ieškovai tvirtina, kad ieškiniai nėra pateikti praleidus terminą. Galutinė Komisijos nuomonė dėl FPÖ, kaip skundą pateikusių asmens statuso ir pranešimų apie kaltinimus perdavimo, jai pateikta tik ginčijamuose sprendimuose, o visi kiti ankstesni bylas nagrinėjančio pareigūno bei Komisijos tarnybų laišakai yra paprasčiausios parengiamosios priemonės. Todėl tie sprendimai, užbaigiantys pranešimų apie kaltinimus perdavimo FPÖ procedūrą, nėra patvirtinamojo pobūdžio aktai.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 78 Šiame sprendime Pirmosios instancijos teismas jau nusprendė, kad ieškovai šiais ieškiniiais dėl galutinių sprendimų, kurie užbaigia specialiąsias pranešimų apie kaltinimus perdavimo FPÖ procedūras, gali ginčyti aplinkybę, kuri yra šių sprendimų pagrindas, t. y. Komisijos atliktą teisėto intereso ir pareiškėjo statuso pripažinimą FPÖ Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies prasme, iš kurio kyla jos teisė gauti nekonfidencialią pranešimų apie kaltinimus versiją pagal Reglamento Nr. 2842/98 7 straipsnį.
- 79 Todėl Komisija negali pagrįstai tvirtinti, kad ieškovai turėjo pareikšti ieškinį dėl įvairių tarpinių priemonių, kurios buvo priimtos pranešimų apie kaltinimus perdavimo procedūrų metu, ir tuo remdamasi daryti išvadą, jog šie dėl minėtas

procedūras užbaigiančių sprendimų pareikšti ieškiniai negali ginčyti tarpinių priemonių, kuriomis remiantis buvo priimti tie sprendimai.

- 80 Iš to, kas išdėstyta, aišku, jog pavėluotu ieškinio pareiškimu pagrįstas nepriimtimumo pagrindas turi būti atmestas.

Dėl esmės

- 81 Ieškovai pateikia septynis pagrindus savo ieškiniams pagrįsti. Pirmasis ir antrasis pagrindai pagrįsti Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies ir Reglamento Nr. 2842/98 6 straipsnio pažeidimu, taip pat motyvacijos nebuvimu. Trečiasis ieškinio pagrindas pagrįstas procedūros ekonomiškumo principo pažeidimu. Ketvirtasis ieškinio pagrindas pagrįstas teisės į gynybą pažeidimu dėl pavėluoto kaltinimų persiuntimo FPÖ. Penktasis ieškinio pagrindas pagrįstas FPÖ teisės įstoti į procedūrą netekimu pasibaigus terminui. Šeštasis ieškinio pagrindas paremtas Reglamento Nr. 17 20 straipsnio 2 dalies, skaitant kartu su EB 287 straipsniu, pažeidimu, nes kaltinimų perdavimas FPÖ pažeidė jų teisę į savo komercinių paslapčių konfidencialumą. Galiausiai septintasis ieškinio pagrindas pagrįstas teisėtų lūkesčių principo pažeidimu.

Dėl pirmojo ir antrojo ieškinio pagrindų, pagrįstų Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies ir Reglamento Nr. 2842/98 6 straipsnio pažeidimu bei motyvacijos nebuvimu

- 82 Ieškovai nurodo, kad bylas nagrinėjančio pareigūno sprendimas perduoti FPÖ pranešimus apie kaltinimus yra neteisėtas, nes ji negali būti laikoma pareiškėja Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies ir Reglamento Nr. 2842/98 6 straipsnio prasme.

- 83 Grįsdami savo tvirtinimą ieškovai teigia, pirma, jog nėra jokio priežastinio ryšio tarp FPÖ pateikto prašymo ir procedūros pradėjimo, antra, jog FPÖ nepagrindžia savo teisėto intereso šių nuostatų prasme, trečia, jog Komisija nesiaiškino, ar toks FPÖ interesas egzistuoja, ir to nemotyvavo.

Dėl pirmosios dalies, pagrįstos priežastinio ryšio tarp FPÖ pateikto prašymo ir procedūros pradėjimo nebuvimu

— Šalių argumentai

- 84 Ieškovai tvirtina, kad FPÖ nėra pareiškėja Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies ir Reglamento Nr. 2842/98 6 straipsnio prasme dėl to, kad jos prašymas nepradėjo pažeidimo procedūros. Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 1 dalis nustato, kad procedūros pradėdamos „pagal prašymą arba savo <...> iniciatyva“. Jeigu procedūra pradėta savo iniciatyva, Komisijos sprendimas nebepriimamas „pagal prašymą“. Šiuo atveju FPÖ pateikė prašymą tik praėjus dviem mėnesiams po procedūros pradėjimo Komisijos iniciatyva. Todėl FPÖ negali įgyti pareiškėjos statuso Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies prasme; geriausiu atveju ši partija gali būti laikoma trečiuoju asmeniu, turinčiu pakankamą teisėtą interesą Reglamento Nr. 17 19 straipsnio 2 dalies bei Reglamento Nr. 2842/98 9 straipsnio 1 dalies prasme.

- 85 Be to, ieškovai tvirtina, kad Komisija neatsižvelgė į skirtumą tarp formalaus skundo ir neformalaus informacijos apie pažeidimą perdavimo. Procesinės teisės atsiranda, tik kai yra paduodamas formalus skundas.

- 86 Komisija ginčija ieškovų argumentus, kuriuos laiko klaidingais ir nepagrįstais. Nėra svarbu, ar procedūra pradėta savo iniciatyva, ar gavus skundą pagal Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalį. Formali pažeidimo procedūra pradėdama tik pranešimu apie kaltinimus ir prasideda pripažinus teisę pateikti prašymą. Šiuo atveju Komisija pradėjo pažeidimo procedūrą 1999 m. rugsėjo 10 d., kai priėmė pirmąjį pranešimą apie kaltinimus, t. y. praėjus dvejiems metams po FPÖ prašymo. Bet kuriuo atveju pateikdama prašymą FPÖ nežinojo apie kokią nors procedūrą, nes Komisija saugojo parengiamųjų darbų paslaptį, kad užtikrintų 1998 m. birželio mėn. atliktų patikrinimų veiksmingumą.
- 87 Galiausiai ieškovų nurodytas skirtumas tarp formalių skundų ir neformalių apskundimų nėra pagrįstas. Teisėtą interesą pareiškęs skundo pateikėjas turi teisių, kaip antai teisę pareikšti ieškinį dėl panaikinimo pagal Reglamento Nr. 17 6 straipsnį, prieš pradėdant procedūrą, ir net jei tokia procedūra nebuvo pradėta.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 88 Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 1 dalis nustato, jog jei Komisija „pagal prašymą arba savo pačios iniciatyva“ nustato EB 81 ar EB 82 straipsnių pažeidimą, ji gali priimti sprendimą, reikalaujantį, kad suinteresuotosios įmonės arba įmonių asociacijos minėtą pažeidimą nutrauktų.
- 89 Iš Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 1 ir 2 dalių bei Reglamento Nr. 2842/98 6 ir 7 straipsnių aišku, kad „pareiškėjas“ yra fizinis arba juridinis asmuo, reiškiantis teisėtus interesus, kuris turi teisę pateikti prašymą, jog Komisija konstatuotų EB 81 ir EB 82 straipsnių pažeidimus. Be to, minėtos Reglamento Nr. 2842/98 nuostatos kaip „skundą pateikusį asmenį“ kvalifikuoja tokį pareiškėją taikant 1968 m. liepos 19 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 1017/68 dėl konkurencijos taisyklių taikymo

geležinkelių, kelių ir vidaus vandenų transportui (OL L 175, p. 1), 1986 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentą Nr. 4056/86, nustatantį išsamias Sutarties 85 ir 86 straipsnių taikymo jūrų transportui taisykles (OL L 378, p. 4), ir 1987 m. gruodžio 14 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3975/87, nustatantį konkurencijos taisyklių taikymo oro transporto sektoriaus įmonėms tvarką (OL L 374, p. 1). Pagal šias nuostatas valstybės narės taip pat gali, nenurodydamos jokio intereso, pateikti tokius „prašymus“ ar „skundus“, kad būtų nustatyti minėtų konkurencijos teisės normų pažeidimai.

- 90 Iš esmės ieškovai mano, jog pažeidimo procedūrą pradėjus savo iniciatyva, nėra reikalo trečiajam asmeniui pripažinti pareiškėjo statuso. Tačiau negalima sutikti su tokiu teiginiu.
- 91 Iš tikrųjų Reglamentai Nr. 17 ir Nr. 2842/98 nereikalauja, kad siekiant pripažinti pareiškėjo ar skundą pateikusio asmens statusą nagrinėjamu prašymu ar skundu prasidėtų Komisijos inicijuota pažeidimo procedūra ir ypač išankstinio jos tyrimo fazė. Vadinasi, fiziniai arba juridiniai asmenys, reiškiantys teisėtus interesus, kad Komisija nustatytų konkurencijos normų pažeidimą, gali pateikti prašymą arba skundą tam tikslui, net jei savo iniciatyva ar pagal prašymą jau pradėta pažeidimo procedūros išankstinio tyrimo fazė. Priešingu atveju teisėtą interesą turintys asmenys procedūros metu negalėtų įgyvendinti procedūrinių teisių, susijusių su pareiškėjo ar skundą pateikusio asmens statusu.
- 92 Ieškovų tvirtinimas tretiesiems asmenims nustato papildomą sąlygą, kurios nenumato Reglamentai Nr. 17 ir Nr. 2842/98. Pareiškėjo ar skundą pateikusio asmens statuso pripažinimas priklauso ne tik nuo prašymo ar skundo pateikimo bei teisėto intereso, bet taip pat nuo to, kad Komisija nepradėjo savo tyrimo dėl skundžiamo pažeidimo. Be to, reikia pažymėti, kad atsižvelgiant į tai, jog tyrimo

pradėjimas paprastai laikomas paslapyje, kad būtų užtikrintas planuojamų priemonių veiksmingumas, teisėtą interesą turintis trečiasis asmuo paprastai negali žinoti, ar dėl nagrinėjamų susitarimų arba praktikos Komisija jau pradėjo tyrimą.

- 93 Reikia pažymėti, kad šiuo atveju FPÖ pateikė prašymą iš karto po to, kai Komisija savo iniciatyva pradėjo tyrimo procedūrą. FPÖ pateikė savo pradinį prašymą 1997 m. birželio 24 d., t. y. praėjus septynioms savaitėms nuo tada, kai 1997 m. gegužės 6 d. buvo pradėta tyrimo procedūra. Iš bylos medžiagos nematyti, kad Komisija paskelbė pradėjusi šį tyrimą.
- 94 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia daryti išvadą, jog tai, kad tyrimas dėl ieškovų tariamai padaryto pažeidimo buvo pradėtas prieš FPÖ pateikiant savo prašymą, negali sukliudyti pripažinti pastarajai pareiškėjos statuso Reglamento Nr. 17 3 straipsnio ir Reglamento Nr. 2842/98 6 straipsnio prasme.
- 95 Galiausiai ieškovų nurodytas skirtumas tarp formalaus skundo ir „neformalaus informacijos apie pažeidimą perdavimo“ nėra svarbus nagrinėjant šias bylas. Iš tikrųjų iš bylos medžiagos aišku, kad šiuo atveju FPÖ neapsiribojo vien informacijos pateikimu Komisijai, bet taip pat pageidavo, jog būtų pradėtas tyrimas, siekiant nustatyti EB 81 ir EB 82 straipsnių pažeidimus, nurodyti atitinkamiems bankams juos nutraukti ir paskirti baudas.
- 96 Reikia daryti išvadą, kad ši pirmoji dalis turi būti atmesta.

Dėl antrosios dalies, pagrįstos tuo, jog FPÖ nepagrindė savo teisėto intereso Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies prasme

— Šalių argumentai

- 97 Ieškovai tvirtina, kad FPÖ negali būti pripažintas pareiškėjos statusas, nes šios partijos nurodytas ekonominis interesas nėra teisėtas interesas Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies prasme.
- 98 Pirma, jie tvirtina, kad buvimas bankų kliente tėra paprastas pretekstas ir kad FPÖ interesas yra išimtinai politinio pobūdžio. FPÖ siekia susipažinti su pranešimais apie kaltinimus turėdama vienintelį tikslą – pasinaudoti jais politiškai. Tokį vertinimą patvirtina įvykiai, atsitikę po pranešimų apie kaltinimus perdavimo FPÖ. Todėl FPÖ interesas niekaip nėra „teisėtas“ Reglamento Nr. 17 3 straipsnio prasme.
- 99 Antra, ieškovai tvirtina, jog bet kuriuo atveju buvimas bankų kliente neleidžia pripažinti FPÖ teisėto intereso. Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalyje numatytas teisėtas interesas suponuoja, jog tariamai antikonkurenciniai veiksmai gali paveikti pareiškėjo ekonominius interesus, t. y. jis turi veikti atitinkamoje rinkoje, kad galėtų nurodyti asmeninę žalą. Todėl iki šiol tokį teisėtą interesą Komisija pripažino tik fiziniams ar juridiniams asmenims, kuriuos antikonkurenciniai veiksmai „paveikė vykdant komercinę veiklą“. Teisėto intereso sąvoką ji netgi bandė aiškinti siaurai, atsisakydama pripažinti tokį interesą konkurentams, kurie neveikė toje pačioje atitinkamoje rinkoje kartu su įmone procedūros šalimi. Todėl Komisijos pozicija šiuo atveju rodo radikalų jos praktikos pasikeitimą. Iš tikrųjų nei Komisija, nei Pirmosios instancijos teismas teisėto intereso Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies

prasmė dar nėra pripažinę galutiniams mažmeninės prekybos klientams, kaip antai bankų klientams. Todėl Komisijos rėmimasis Graikijos keltų byla (žr. šio sprendimo 103 punktą) yra klaidingas, nes toje byloje pranešimo apie kaltinimus ji neleido perduoti galutiniams klientams.

100 Trečia, ieškovai tvirtina, kad dėl platesnio teisėto intereso aiškinimo atsirastų galimybė pareikšti *actio popularis*, o dėl to kiltų žalingos pasekmės. Pirma, Komisija turėtų išnagrinėti bei įvertinti daugybę skundų, be to, visiems vartotojams suteikus teisę susipažinti su kaltinimais ir dalyvauti klausyme procedūrų nebūtų galima tinkamai įgyvendinti. Ir dėl to galėtų atsirasti piktnaudžiavimų, ypač procedūrose, kurių baigtis turi didelę reikšmę visuomenei, nes bet kas galėtų susipažinti su kaltinimais vien todėl, kad yra galutinis klientas.

101 Kita vertus, toks aiškinimas prieštarauja Reglamentų Nr. 17 ir Nr. 2842/98 logikai. Išskirdamas „pareiškėjus, turinčius teisėtą interesą“ (Reglamento Nr. 2842/98 6 ir 7 straipsniai), „pakankamai suinteresuotus trečiuosius asmenis“ (Reglamento Nr. 17 19 straipsnio 2 dalis ir Reglamento Nr. 2842/98 9 straipsnio 1 dalis) ir „kitas trečiasias šalis“ (Reglamento Nr. 2842/98 9 straipsnio 3 dalis), teisės aktų leidėjas nustatė skirstymą pagal trečiųjų asmenų ekonominiams interesams padarytos žalos dydį. Toks skirstymas praranda prasmę, jei bet kuris galutinis klientas yra laikomas pareiškėju, turinčiu teisėtą interesą Reglamento Nr. 17 3 straipsnio prasmė. Galutinis klientas turi galimybę apskusti įmones, kurias jis įtaria sudarius konkurencijos teisei prieštaraujančius kartelius, o interesas būti įtrauktam į procedūrą gali būti apsaugotas, jei jis įrodo „pakankamą interesą“; tokiu atveju Komisija jį išklauso ir informuoja apie procedūros eigą, tačiau nelaiko jo įskundimo skundu Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies prasmė bei neperduoda jam pranešimų apie kaltinimus. Todėl konkurencijos teisės teikiama vartotojų apsauga iš esmės nepripažįsta jam teisėto intereso, jeigu neiškyla papildomų aplinkybių.

- 102 Komisija ginčija ieškovų argumentus kaip nepagrįstus. FPÖ, kaip bankinių paslaugų gavėja, vienaip ar kitaip yra susijusi su tariamu karteliu, todėl ji turi teisėtą interesą pateikti prašymą Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies prasme, o jos galimas politinis interesas pripažįstant šį statusą neturi reikšmės. Jei FPÖ turi teisėtą interesą Reglamento Nr. 17 3 straipsnio prasme, Komisija neprivalo patikrinti, ar ji turi kitų motyvų.
- 103 Dėl FPÖ ekonominio intereso Komisija nurodo, kad papildoma ieškovų nurodyta sąlyga „dalyvauti atitinkamos veiklos srityje“ neturi jokio teisinio pagrindo. Konkurencijos teisė labiausiai siekia apsaugoti vartotoją, kuris dėl šios priežasties turi teisėtą interesą skųstis, jeigu jis susijęs su veiksmais rinkoje. Beje, šį principą patvirtina Komisijos praktika (žr., pavyzdžiui, jos 1998 m. gruodžio 9 d. Sprendimą 1999/271/EB dėl tyrimo pagal EB sutarties 85 straipsnį (IV/34.466 – Graikijos keltai) (OL L 109, 1999, p. 24). Tačiau tai nereiškia, kad Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalyje numatytą teisėtą interesą ji prilygina „visuotiniam interesui, kuriuo gali remtis kiekvienas“. Iš esmės prašymo pateikimu yra suinteresuoti ne visi galutiniai klientai, o tik tie, kuriems kartelis turi tiesioginės įtakos. Šiuo atveju Komisija tvirtino, jog procedūra neturėjo įtakos FPÖ kaip „bet kuriam kitam“ klientui, bet kad kartelis, kuris apėmė visus šių paslaugų aspektus, turėjo tiesioginę įtaką jos, kaip banko paslaugų klientės, ekonominiams interesams.
- 104 Be to, Komisijos manymu, administracinės procedūros, kai joje dalyvauja daug skundo pateikėjų, ir argumentai dėl *actio popularis* priėmimo niekaip nėra susiję su teisėtu interesu pateikti prašymą pagal Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalį. Be to, ieškovų pastabos dėl „pakankamą“ interesą turinčių trečiųjų asmenų teisių nėra taikytinos. Reglamentas Nr. 2842/98 gina procedūrinę skundo pateikėjo padėtį, kuri yra aiškiai geresnė už procedūros šalimi esančių kitų trečiųjų asmenų.

- 105 Galiausiai Komisija tvirtina, jog bet kuriuo atveju klausimas dėl procedūrinio statuso pripažinimo FPÖ šiuo atveju nėra reikšmingas, nes ji bet kuriuo atveju galėtų perduoti nekonfidencialias pranešimų apie kaltinimus versijas net ir nesusijusiems su procedūra asmenims, jei manytų tai esant reikalinga. Todėl net jei Pirmosios instancijos teismas nuspręstų, kad FPÖ neturėjo teisėto intereso pateikti prašymą Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies prasme, nuo Komisijos diskrecijos priklausytų, ar perduoti jai nekonfidencialias pranešimų apie kaltinimus versijas (minėtos nutarties *Postbank prieš Komisiją* 8 punktas).

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 106 Šioje byloje fizinių arba juridinių asmenų, kitų nei įmonės, prieš kurias Komisija turi kaltinimų, dalyvavimą pažeidimo procedūroje reglamentuoja Reglamentai Nr. 17 ir Nr. 2842/98. Šiuo atžvilgiu šie reglamentai skiria, pirma, „pareiškėją ir skundą pateikusį asmenį, turintį teisėtą interesą“, kuriam Komisija siunčia nekonfidencialią kaltinimų versiją, kai turi kaltinimų tuo klausimu, dėl kurio jai pateiktas nagrinėjamas prašymas arba skundas (Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 1 ir 2 dalys bei Reglamento Nr. 2842/98 6–8 straipsniai); antra, „pakankamai suinteresuotą trečiąją šalį“, kuri, jei prašo būti išklaudyta, turi teisę Komisijos būti raštu informuota apie procedūros pobūdį ir dalyką, taip pat raštu supažindinti su savo nuomone (Reglamento Nr. 17 19 straipsnio 2 dalis ir Reglamento Nr. 2842/98 9 straipsnio 1 ir 2 dalys); trečia, „kitas trečiąsias šalis“, kurioms Komisija gali suteikti galimybę žodžiu pareikšti savo nuomonę (Reglamento Nr. 2842/98 9 straipsnio 3 dalis). Taip teisės aktų leidėjas nustatė šių įvairių trečiųjų asmenų dalyvavimo pažeidimo procedūroje skirstymą pagal jų interesams padarytos žalos dydį.

107 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia daryti išvadą, jog bet kuris teisėtą interesą turintis pareiškėjas ar skundą pateikęs asmuo turi teisę gauti nekonfidencialią pranešimo apie kaltinimus versiją. Kalbant apie teisėtą interesą turinčius trečiuosius asmenis, neatmetama galimybė, remiantis Reglamento Nr. 2842/98 9 straipsnio 1 dalimi, jog Komisija, jei tai pateisina aplinkybės, gali, nors ir neprivalo jiems perduoti nekonfidencialią pranešimų apie kaltinimus versiją, kad šie visiškai galėtų pareikšti savo pastabas apie tariamus pažeidimus, dėl kurių pradėta nagrinėjama procedūra.

108 Išskyrus šiuos du pirmiau esančiame punkte nurodytus atvejus, Reglamente Nr. 17 ir Reglamente Nr. 2842/98 daugiau nėra numatyta, kad Komisija perduotų pranešimą apie kaltinimus fiziniams arba juridiniams asmenims, kitiems nei įmonės, prieš kurias pateikti šie kaltinimai.

109 Šiuo atveju Komisija FPÖ suteikė pareiškėjo statusą pažeidimo procedūroje, kuri pradėta ieškovų ir kitų įmonių atžvilgiu. Todėl kyla klausimas, ar FPÖ turėjo teisėtą interesą Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies prasme.

110 1998 m. birželio 2 d. laiške FPÖ pareiškė, jog skunde nurodytas kartelis pažeidė jos, kaip galutinės Austrijos bankų paslaugų klientės, teises. Tai, kad pirmajame 1997 m. birželio 24 d. prašyme FPÖ rėmėsi bendru interesu, kaip antai teisinės sistemos apsauga, negali iš jos atimti galimybės, siekiant įrodyti teisėtą interesą Reglamento Nr. 17 prasme, remtis savo, kaip bankų, kurių atžvilgiu pradėta procedūra, klientės statusu, taip pat ir ekonominio pobūdžio žala, kurią ji tariamai patyrė dėl nagrinėjamų susitarimų.

- 111 Tačiau iš esmės ieškovai tvirtina, jog vien buvimo galutiniu bankų paslaugų klientu nepakanka, kad būtų patvirtintas teisėtas interesas, kurį turi tik pareiškėjas, veikiantis atitinkamoje rinkoje, ir kurį jo komercinės veiklos atžvilgiu paveikia tariaimi antikoncepciniai veiksmai.
- 112 Vis dėlto reikia pažymėti, kad Pirmosios instancijos teismas jau nusprendė, jog įmonių asociacija gali nurodyti teisėtą interesą pateikti prašymą Reglamento Nr. 17 3 straipsnio prasme, net jei skunde nurodyti veiksmai su ja, kaip su nagrinėjamoje rinkoje veikiančia įmone, tiesiogiai nesusiję, su sąlyga, kad, be kita ko, šie veiksmai gali pažeisti jos narių interesus (1995 m. sausio 24 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *BEMIM prieš Komisiją*, T-114/92, Rink. p. II-147, 28 punktas).
- 113 Konkrečiai kalbant apie galutinius klientus, prekių ar paslaugų pirkėjus, Komisija tvirtina, kad jos įprastinė praktika įrodo, jog vartotojas turi teisėtą interesą skųstis, jeigu jam turi įtakos antikoncepciniai veiksmai rinkoje. Tačiau atsakydama į Pirmosios instancijos teismo klausimus pati Komisija pripažino, kad joks vartotojas nėra gavęs nekonfidencialios kaltinimų versijos po to, kai buvo priimtas sprendimas dėl jo teisėto intereso. Todėl FPÖ buvo pirmasis galutinis klientas, kuriam Komisija pripažino teisėtą interesą Reglamento Nr. 17 3 straipsnio prasme ir, vadinasi, teisę į pranešimo apie kaltinimus perdavimą.
- 114 Tačiau Pirmosios instancijos teismas mano, kad niekas neprieštarauja tam, jog galutinis klientas, prekių ar paslaugų pirkėjas, gali atitikti teisėto intereso sąvoką Reglamento Nr. 17 3 straipsnio prasme. Pirmosios instancijos teismas mano, kad galutinis klientas, įrodęs, jog dėl nagrinėjamo konkurencijos apribojimo jo teisės buvo pažeistos ar gali būti pažeisti jo ekonominiai interesai, turi teisėtą interesą Reglamento Nr. 17 3 straipsnio prasme pateikti prašymą arba skundą, kad Komisija nustatytų EB 81 ir EB 82 straipsnių pažeidimus.

- 115 Šiuo klausimu reikia priminti, jog taisyklių, siekiančių užtikrinti, kad vidaus rinkoje nebūtų iškraipyta konkurencija, galutinis tikslas yra sustiprinti vartotojo gerovę. Konkrečiai kalbant, šis tikslas išplaukia iš EB 81 straipsnio formuluotės. Iš tikrųjų, jei toks šios nuostatos 1 dalyje nustatytas draudimas gali būti pripažintas netaikomu karteliams, kurie prisideda prie nagrinėjamų prekių ar paslaugų gamybos ar platinimo pagerinimo arba siekia vystyti techninį ar ekonominį progresą, EB 81 straipsnio 3 dalyje numatyta galimybė taip pat priklauso nuo sąlygos, kad atitinkama iš jo gautos naudos dalis atitektų šių prekių vartotojams. Todėl konkurencijos teisė ir politika turi nepaneigiamą poveikį konkrečioms galutinių klientų, prekių ar paslaugų pirkėjų, ekonominiams interesams. Taigi teisėto intereso, kad Komisija nustatytų EB 81 ir EB 82 straipsnių pažeidimą, pripažinimas tokiems klientams, nurodžiusiems patyrus ekonominę žalą dėl sutarties ar veiksmų, galinčių apriboti ar iškreipti konkurenciją, prisideda prie konkurencijos teisės tikslų įgyvendinimo.
- 116 Priešingai nei tvirtina ieškovai, tokia išvada, suteikdama teisėto intereso sąvokai labai plačią reikšmę, nepadaro jos beprasmės ir neleidžia pareikšti tariamo *actio popularis*. Iš tikrųjų pripažinti, kad savo ekonominių interesų pažeidimą dėl skunde nurodomo kartelio galintis įrodyti vartotojas gali turėti teisėtą interesą Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies prasme, nereiškia manyti, jog tokį interesą turi bet kuris fizinis ar juridinis asmuo.
- 117 Be to, taip pat negali būti priimti ieškovų argumentai dėl skundų ir administracinių procedūrų sunkumų padaugėjimo galutiniams klientams pripažinus pareiškėjo ar skundą pateikusio asmens statusą. Kaip teisingai tvirtina Komisija, šie prieštaravimai negali būti tinkamai nurodyti siekiant susiaurinti teisėto intereso pripažinimą galutiniam klientui, kuris įrodo, jog skunde nurodyta antikoncepcinė praktika padarė jam ekonominės žalos.

- 118 Galiausiai, kaip pažymi Komisija, priešingai tam, ką tvirtina ieškovai, kai pareiškėjas įrodo tinkamą teisėtą interesą, Komisija neprivalo tikrinti kitų galimų pareiškėjo motyvų.
- 119 Todėl reikia daryti išvadą, jog FPÖ galėjo tinkamai nurodyti savo, kaip banko paslaugų klientės, statusą Austrijoje ir tai, kad antikonkurencinė praktika pažeidė jos ekonominius interesus, kad pateisintų savo teisėtą interesą pateikti prašymą, jog Komisija pripažintų šią praktiką kaip pažeidusią EB 81 ir EB 82 straipsnius.
- 120 Todėl reikia atmesti šią antrąją dalį, pagrįstą numanomu FPÖ teisėto intereso neturėjimo Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies prasme.

Dėl trečiosios dalies, pagrįstos tuo, kad Komisija nepatikrino ir nemotyvavo FPÖ teisėto intereso

— Šalių argumentai

- 121 Ieškovai tvirtina, kad Komisija nepatikrino ir nemotyvavo, ar šioje byloje buvo tenkinamos Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies ir Reglamento Nr. 2842/98 7 straipsnio sąlygos. Pirma, Komisija niekaip neįrodė, kad FPÖ pagrindė teisėtą interesą, nes nepatikrino, ar atitinkamuose bankuose ji atliko operacijų, kokiomis paslaugomis ji naudojosi, ir kodėl jos interesas peržengia „pakankamą“ interesą ar „kitą“ interesą. Vien tvirtinimo turint banko sąskaitų nepakanka, kad šiai partijai būtų pripažintas pareiškėjos statusas, juo labiau kad šį

faktą Komisija žinojo, kai priėmė 1998 m. vasario 26 d. Sprendimą dėl atmetimo. Antra, Komisija nepaaiškino, kodėl FPÖ įskundimas turėjo prašymo požymių Reglamento Nr. 17 3 straipsnio prasme, ir taip pat nepateikė priežasčių, kurios pagrįstų teisėto intereso pripažinimą FPÖ, nes iš pradžių ji buvo priešingos nuomonės, o FPÖ atsisakė savo ketinimų dalyvauti procedūroje, nes per dvejus metus nesiėmė jokių veiksmų.

¹²² Ieškovai taip pat pastebi, kad byloje, kurioje priimtas sprendimas *Cimenteries*, Komisija išskyrė dvi kaltinimų kategorijas pagal atitinkamą rinką ir kaltinimus perdavė skirtingai atsižvelgdama į rinkas, kuriose veikė atitinkamos įmonės (sprendimo *Cimenteries* 4–7 punktai). Todėl šioje byloje Komisija taip pat turėjo nustatyti ir motyvuoti FPÖ ekonominį interesą atsižvelgdama į įvairias atitinkamas bankų rinkas. Be to, prieš perduodamas pranešimą apie kaltinimus bylas nagrinėjantis pareigūnas turėjo patikrinti, ar FPÖ turi teisėtą interesą, o ne manyti, kad šis klausimas jau buvo išspręstas 1999 m. lapkričio 5 d. Komisijos Konkurencijos generalinio direktorato laiške. Iš tikrųjų Reglamentas Nr. 2842/98 nepateikia jokios informacijos apie tariamai privalomą tokios Konkurencijos generalinio direktorato pozicijos vidinį poveikį, be to, ir Sprendimai Nr. 94/810, ir Nr. 2001/462 dėl bylas nagrinėjančio pareigūno įgaliojimų pastarajam patikėjo klausimus dėl teisės būti išklausytam (žr. be kita ko Sprendimo Nr. 2001/462 4 straipsnio 1 dalį ir 2 dalies b punktą).

¹²³ Komisija tvirtina, kad ieškovų kritika yra neveiksminga, nes teisėto intereso pripažinimas FPÖ tėra paprasta procedūros organizavimo priemonė, kuri nesukelia teisinių pasekmių ieškovų atžvilgiu. Todėl tvirtinimai dėl įrodinėjimo pareigos nėra pagrįsti, nes šis klausimas yra susijęs tik su Komisija ir pareiškėju, t. y. FPÖ. Bet kuriuo atveju FPÖ pateiktas banko paslaugos apibrėžimas šioje byloje nebuvo reikalingas, nes tariamas kartelis apėmė visus Austrijos bankų sistemos aspektus.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 124 Pirma, dėl ieškovų argumento, pagrįsto pareiga patikrinti FPÖ teisėtą interesą ir atitinkama įrodinėjimo pareiga, kuri šiuo klausimu tenka Komisija, reikia priminti, kad pagal Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalį trečiasis asmuo – pareiškėjas ar skundą pateikęs asmuo – turi įrodyti turįs teisėtą interesą, kad būtų nustatytas EB 81 ir EB 82 straipsnių nuostatų pažeidimas. Todėl Komisija turi patikrinti, ar trečiasis asmuo atitinka šią sąlygą.
- 125 Šiuo klausimu iš Komisijos ir ieškovų susirašinėjimo per administracinę procedūrą aišku, kad Komisija pripažino FPÖ teisėtą interesą dėl to, kad ji buvo banko paslaugų Austrijoje klientė. Tačiau iš bylos medžiagos nematyti, kad Komisija būtų prašiusi FPÖ dokumentų, galinčių įrodyti, kad ji iš tikrųjų buvo bankų, kurie susiję su nagrinėjama procedūra, klientė, ir kad dėl nagrinėjamų kartelių jos sąskaitoms buvo taikomi suderinti banko mokesčiai. Atsakydama į Pirmosios instancijos teismo klausimus Komisija patvirtino šią aplinkybę, pripažindama, kad ji neatliko jokio patikrinimo ir nemanė esant reikalinga reikalauti, kad būtų pateikti įrodymai, kuriuos minėjo FPÖ, dėl teisėto šios partijos intereso Reglamento Nr. 17 3 straipsnio prasme. Tačiau Komisija pagrindė savo poziciją tvirtindama, jog buvo aišku, kad FPÖ buvo atitinkamų bankų klientė ir kad atsižvelgiant į šių kartelių apimtį buvo nepaneigiama, jog tarp bankų sudarytos sutartys „būtinai pažeidė (FPÖ) ekonominiu požiūriu“ ir jai „greičiausiai padarė žalos“.
- 126 Dėl FPÖ, kaip banko paslaugų klientės, statuso Pirmosios instancijos teismas mano, jog buvo visiškai logiška manyti, kad siekdama tvarkyti savo veiklą ši politinė partija privalėjo turėti įvairių banko sąskaitų ir Austrijoje ji reguliariai atliko banko operacijas. Iš tikrųjų ieškovai procedūros metu niekada neneigė, kad FPÖ naudojosi tokiomis banko paslaugomis.

127 Kalbant apie skunde nurodytos praktikos apimtį, iš 1999 m. rugsėjo 10 d. pranešimo apie kaltinimus matyti, kad karteliai, dėl kurių pradėta procedūra, buvo susiję su „visomis paslaugomis“, kurias privatiems asmenims ir įmonėms paprastai teikia universalūs bankai (indėliai, kreditai, mokėjimo operacijos ir kt.) (pranešimo apie kaltinimus 10 punktas), ir kad sudarytų susitarimų „turinys buvo labai išsamus, didžiąja dalimi jie buvo institucionalizuoti, taip pat glaudžiai susiję ir apėmė visą Austrijos teritoriją iki paties mažiausio miestelio“ (pranešimo apie kaltinimus 42 punktas). Be to, pagal šį pranešimą apie kaltinimus nagrinėjamoje praktikoje dalyvavo daug bankų (pranešimo apie kaltinimus 383 punktas). Todėl pranešimo apie kaltinimus adresatai „dėl savo dydžio vaidino svarbų vaidmenį Austrijos bankų rinkoje“ (pranešimo apie kaltinimus 383 punktas). Kartelyje dalyvavo svarbiausi bankai ir Austrijos bankų grupės, kurių rinkos dalys kartu sudaro 99% Austrijos rinkos (pranešimo apie kaltinimus 10 punktas). Be to, iš šio pranešimo apie kaltinimus A priedo, kuriame išvardyti visi įvairiuose susitikimuose dalyvavę bankai, matyti, jog į kartelius įtrauktų bankų buvo daug daugiau nei tik tie aštuoni, kuriems skirti kaltinimai.

128 2000 m. lapkričio 21 d. pranešimas apie kaltinimus buvo skirtas tiems patiems adresatams, kaip ir 1999 m. rugsėjo 10 d. pranešimas apie kaltinimus dėl kartelio, susijusio su euro zonos banknotų ir monetų keitimo kursu. Todėl tie patys pirmiau pateikti samprotavimai dėl kartelio apimtys yra taikomi ir šiame pranešime nurodytam karteliui.

129 Iš to aišku, kad nagrinėjamoje administracinėje procedūroje nagrinėjama praktika buvo labiau paplitusi ir apėmė visus Austrijos bankų sistemos aspektus bei visą nacionalinę Austrijos teritoriją. Todėl reikia konstatuoti, kad pranešimuose apie kaltinimus nurodyti susitarimai neišvengiamai galėjo ekonomiškai pažeisti FPŪ, kaip Austrijos banko paslaugų klientę.

- 130 Be to, Pirmosios instancijos teismas pripažįsta, kad nors posėdyje ieškovo, kaip banko, kuriame FPÖ turėjo sąskaitų, nurodytas Karintijos žemės vyriausybei priklausantis bankas, nebuvo vienas iš aštuonių, kuriems skirtas ginčijamas sprendimas, vis dėlto šis bankas buvo tarp 1999 m. rugsėjo 10 d. pranešimo apie kaltinimus A priede nurodytų bankinių institucijų, kurios paprastai dalyvaudavo susitikimuose dėl kartelių.
- 131 Neturi būti priimtas ieškovų argumentas, jog Komisija turėjo aiškiai motyvuoti ekonominę FPÖ interesą kiekvienos atitinkamos atskiros bankų rinkos atžvilgiu. Iš tikrųjų pareiškėjo ar skundą pateikusio asmens statuso pripažinimas galutiniam klientui priklauso, kaip jau buvo nurodyta, nuo to, kad dėl nagrinėjamos praktikos jis gali patirti ekonominę žalą, o ne nuo dalyvavimo visose tos prekės, kuri yra Komisijos tyrimo dalykas, rinkose (žr. šio sprendimo 112 ir 114 punktus). Be to, reikia pažymėti, kad ieškovai negali grįsti savo argumentų dėl Komisijos praktikos bylos, kurioje priimtas sprendimas *Cimenteries*, administracinėje procedūroje. Šios procedūros metu Komisija atskyrė su tarptautiniu elementu susijusius veiksmus, kuriais kaltinama, nuo su kiekviena nacionaline rinka susijusių veiksmų, o su pastaraisiais susijusios pranešimo apie kaltinimus dalys buvo siunčiamos tik toje valstybėje narėje įsikūrusiems adresatams (sprendimo *Cimenteries* 6 punktas). Tačiau reikia priminti, kad nagrinėjame pranešime apie kaltinimus šiose bylose nurodoma tik viena geografinė rinka, t. y. rinka, kurią sudaro visa Austrijos teritorija.
- 132 Galiausiai reikia atmesti ieškovų tvirtinimą, jog bylas nagrinėjantis pareigūnas, prieš perduodamas pranešimą apie kaltinimus, pats turėjo patikrinti, ar FPÖ turi teisėtą interesą. Iš tikrųjų pagal Reglamento Nr. 2842/98 7 straipsnį pranešimas apie kaltinimus pareiškėjui ar skundą pateikusiam asmeniui būtina perduodamas dėl to, kad teisėtą interesą turinčiam trečiajam asmeniui pripažįstamas toks statusas. Pagal Sprendimą Nr. 2001/462 bylas nagrinėjantis pareigūnas tik užtikrina tinkamą bylos nagrinėjimą ir prisideda prie to nagrinėjimo bei bet kurio vėliau priimamo sprendimo objektyvumo (5 straipsnis), susipažįsta su trečiųjų šalių prašymais būti

išklausytoms (6 ir 7 straipsniai) ir prašymais susipažinti su bylos medžiaga (8 straipsnis), taip pat prižiūri, kad nebūtų atskleista saugoma informacija, sudaranti įmonių komercinę paslaptį (9 straipsnis).

133 Atsižvelgiant į bylos aplinkybes matyti, kad Komisija nepažeidė pareigos patikrinti, ar FPŪ turi teisėtą interesą Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies prasme.

134 Antra, kalbant apie pareigos motyvuoti laikymąsi, iš nusistovėjusios teismų praktikos matyti, kad EB 253 straipsnyje reikalaujama motyvacija turi atitikti konkretaus akto pobūdį bei aiškiai ir nedviprasmiškai atskleisti priėmusios šį aktą institucijos samprotavimus, kad suinteresuotieji asmenys galėtų sužinoti priimto akto pagrindimą, o kompetentingas teismas – vykdyti jo teisėtumo priežiūrą. Nereikalaujama, kad motyvacija atspindėtų visas reikšmingas faktines ir teises aplinkybes, nes jos atitiktis EB 253 straipsnio reikalavimams turi būti vertinama atsižvelgiant ne vien į jos formuluotę, bet taip pat į jos kontekstą bei į atitinkamą klausimą reguliuojančių teisės normų visumą (1990 m. vasario 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Delacre ir kt. prieš Komisiją*, C-350/88, Rink. p. I-395, 16 punktas ir 1998 m. balandžio 2 d. Sprendimo *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France*, C-367/95 P, Rink. p. I-1719, 63 punktas).

135 Šiuo klausimu iš konteksto, kuriam esant buvo priimti ginčijami sprendimai, ir ypač iš 1999 m. lapkričio 5 d. Konkurencijos generalinio direktorato tarnybų bei 2001 m. kovo 27 d. bylas nagrinėjančio pareigūno laiškų turinio, aišku, jog ginčijami sprendimai numanomai pripažino FPŪ teisėtą interesą Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies prasme dėl jos, kaip galutinės Austrijos bankų paslaugų, susijusių su skunde nurodyta praktika, klientės, statuso.

136 Todėl, šiuo atveju atsižvelgiant į skundžiamos praktikos požymius ir apimtį, toks motyvavimas turi būti laikomas pakankamu.

- 137 Taigi į ieškovų reikalavimą negali būti atsižvelgta.
- 138 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad pagrindo trečioji dalis, pagal kurią Komisija pažeidė pareigą patikrinti bei motyvuoti, ar FPÖ turi teisėtą interesą, nėra pagrįsta.
- 139 Todėl ieškinio pagrindai, pagrįsti Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies ir Reglamento Nr. 2842/98 6 straipsnio pažeidimu bei motyvavimo nebuvimu, turi būti atmesti.

Dėl trečiojo, ketvirtojo ir penktojo pagrindo, pagrįsto procedūros ekonomiškumo principo ir teisės į gynybą pažeidimu bei FPÖ teisės įstoti į procedūrą netekimu pasibaigus terminui

- 140 Ieškovai nurodo, kad jeigu FPÖ turėtų teisę gauti pranešimą apie kaltinimus, perdavimas šioje procedūros stadijoje būtų neteisėtas, nes, pirma, pasibaigus terminui išnyko FPÖ teisė įstoti į procedūrą, ir, antra, pažeistų procedūros ekonomiškumo principą bei teisę į gynybą.

Dėl pirmosios dalies, pagrįstos FPÖ teisės įstoti į procedūrą netekimu pasibaigus terminui

— Šalių argumentai

- 141 Ieškovai nurodo, kad net jei FPÖ turi teisę į pranešimų apie kaltinimus perdavimą bei teisę dalyvauti procedūroje, ji buvo išnykusi pasibaigus terminui. Po to, kai

1998 m. vasario mėn. buvo atmestas FPÖ prašymas, jį nesiėmė jokių priemonių, kad prieš klausymus galėtų dalyvauti procedūroje, ir taip atsisakė savo teisės.

142 Be to, ieškovai mano, kad nors dėl pavėluoto pranešimo apie kaltinimus yra atsakinga Komisija, bet kuriuo atveju taikomas teisės netekimo pasibaigus terminui principas. Komisija nebeturėjo teisės perduoti kaltinimų remdamasi bendroju principu, pagal kurį administracinė valdžios institucija turi įgyvendinti savo teises per protingą terminą (1970 m. liepos 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Boehringer prieš Komisiją*, 45/69, Rink. p. 769, 6 punktas). Skirtingai nuo sprendimų, užbaigiančių nagrinėjimą dėl esmės, kurie reikalauja ilgesnio tyrimo, susipažinimo su dokumentais galimybės suteikimas tretiesiems asmenims gali būti nagrinėjamas ir dėl jo nusprendžiama bet kada prieš prasidedant klausymams. Šioje procedūros stadijoje Komisija gali tik nesuteikti teisės FPÖ dalyvauti, nes kaltinimai jau buvo nusiųsti atitinkamiems bankams, jau buvo surengti posėdžiai, nustatyti faktai, o procedūra irgi praktiškai pasibaigusi. Todėl šis perdavimas, kurio pagrindinis tikslas yra leisti skundą pateikusiam asmeniui prieš klausymą prisidėti prie faktų nustatymo ir pasirengti posėdžiui, nebeturi jokios prasmės.

143 Komisija mano, kad šie argumentai yra netinkami. FPÖ neatsisakė savo teisių, nes nežinojo apie kaltinimų priėmimą. Be to, FPÖ neprarado teisės gauti kaltinimus dėl to, kad iš karto nepareiškė savo intereso ir nedalyvavo klausymuose, nes asmuo, kuriam buvo pripažintas pareiškėjo statusas, gali įstoti į bylą, kol nepasibaigusi procedūra ir kol Komisija nenusiuntė sprendimo projekto Konkurenciją ribojančios veiklos ir dominuojančių padėčių patariamajam komitetui. Šiuo atveju procedūra nebuvo pasibaigusi, nes nebuvo priimtas joks galutinis sprendimas, ir Komisija, atsižvelgdama į šalių, įskaitant FPÖ, pastabas, dar galėjo pakeisti iš pradžių suformuluotus kaltinimus.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 144 Pirmiausia reikia pažymėti, kad iš FPÖ Komisijai 2001 m. kovo 13 d. nusiųsto laiško aišku, jog FPÖ nebuvo informuota apie procedūros eigą, nei apie klausymų datas. Be to, šis laiškas rodo, jog 1999 m. spalio 5 d. ir 2000 m. kovo 16 d. laiškais Komisija pranešė, kad ji gaus nekonfidencialią pranešimų apie kaltinimus versiją, bet kadangi ši versija jai nebuvo perduota, FPÖ susisiekė su Komisija, kuri ją informavo, jog klausymai jau įvyko ir procedūra tuoj bus užbaigta. Tada FPÖ paprašė nedelsiant perduoti kaltinimus ir suteikti galimybę pareikšti pastabas bei dalyvauti papildomame klausyme.
- 145 Be to, iš minėtų 1999 m. spalio 5 d. ir 2000 m. kovo 16 d. Komisijos laiškų, kuriuos Komisija pateikė Pirmosios instancijos teismo prašymu, aišku, kad ji pranešė FPÖ, jog ši nedelsiant gaus kaltinimus, 1999 m. spalio 5 d. laiške net nurodydama, jog ji „(pasistengs) perduoti jai nurodytą nekonfidencialią versiją šio mėnesio antroje pusėje“, o 2000 m. kovo 16 d. laiške nurodydama, jog „dar nebuvo galima perduoti <...> nekonfidencialios pranešimo apie kaltinimus versijos, kaip buvo numatęs Konkurencijos generalinis direktoratas <...>, nes dar liko iki galo neišspręstų klausimų dėl komercinių paslapčių“. Todėl negalima kaltinti šios partijos nesiėmus jokių veiksmų, kad anksčiau gautų kaltinimus, nes, atsižvelgiant į šiuos pažadus, FPÖ teisėtai galėjo tikėtis gauti šiuos dokumentus, kad pasinaudotų savo teise būti išklausa ir dalyvauti procedūroje.
- 146 Todėl ieškovų tvirtinimui, jog FPÖ atsisakė savo teisės į kaltinimų perdavimą, negali būti pritarta.
- 147 Ieškovai tvirtina, kad bet kuriuo atveju šioje procedūros stadijoje FPÖ teisė buvo išnykusi pasibaigus terminui, ir todėl Komisija nebeturėjo teisės jai perduoti pranešimų apie kaltinimus.

148 Reikia pažymėti, jog Reglamentai Nr. 17 ir Nr. 2842/98 nenumato specialaus termino, per kurį teisėtą interesą turintis pareiškėjas ar skundą pateikęs trečiasis asmuo įgyvendintų savo teisę gauti kaltinimus ir būti išklaustas pažeidimo procedūroje. Reglamento Nr. 2842/98 7 ir 8 straipsniai tik nustato, kad Komisija perduoda kaltinimus šiam pareiškėjui ar skundą pateikusiam asmeniui ir nustato terminą, per kurį jis turi pranešti savo nuomonę raštu, taip pat šis trečiasis asmuo gali būti išklaustas žodžiu, jei jis to prašo. Be to, Sprendimas 2001/462 leidžia išklausti pareiškėją ar skundą pateikusį asmenį bet kuriuo procedūros momentu, 12 straipsnio 4 dalyje aiškiai nurodydamas, kad siekiant užtikrinti teisę būti išklaustytiems, bylas nagrinėjantis pareigūnas „gali asmenims, įmonėms ir asmenų ar įmonių asociacijoms suteikti galimybę po išlausymo žodžiu pateikti papildomus paaiškinimus raštu“, nustatydamas terminą šiuos pateikti. Iš to aišku, kad pareiškėjo ar skundą pateikusio asmens teisė gauti kaltinimus ir būti išklaustam administracinėje procedūroje, kad būtų nustatyti egzistuojantys EB 81 ir EB 82 straipsnių pažeidimai, gali būti įgyvendinta, kol vyksta procedūra.

149 Be to, Reglamento Nr. 17 10 straipsnio 3 dalis numato, kad prieš priimant kokį nors sprendimą, pasibaigus procedūrai nustatyti egzistuojančius EB 81 ir EB 82 straipsnių pažeidimus, konsultuojamasi su Konkurenciją ribojančios veiklos ir dominuojančių padėčių patariamuoju komitetu. Pagal Teismo praktiką tokia konsultacija yra paskutinė procedūros stadija prieš priimant sprendimą (1983 m. birželio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Musique diffusion française ir kt. prieš Komisiją*, 100/80–103/80, Rink. p. 1825, 35 punktas). Todėl, kol Konkurenciją ribojančios veiklos ir monopolijų patariamasis komitetas nepateikė Reglamento Nr. 17 10 straipsnio 6 dalyje numatytos nuomonės dėl Komisijos pateikto sprendimo projekto, pareiškėjo ar skundą pateikusios asmens teisė gauti kaltinimus ir būti išklaustam nėra laikoma išnykusia terminui pasibaigus. Iš tikrųjų, kol konsultacinis komitetas nepateikė savo nuomonės, niekas nedraudžia Komisijai išnagrinėti trečiųjų asmenų pastabų ir atsižvelgiant į jas pakeisti savo pozicijos.

150 Šioje byloje neginčijama, jog priimant ginčijamą sprendimą Komisija šiam komitetui dar nebuvo nusiuntusi sprendimo projekto. Iš to matyti, jog tuo metu, kai buvo priimtas ginčijamas sprendimas, FPŪ teisė gauti kaltinimus ir dalyvauti procedūroje nebuvo išnykusi pasibaigus terminui.

151 Galiausiai dėl ieškovo argumento, jog Komisija neturėjo teisės perduoti pranešimo apie kaltinimus, nes nepriėmė sprendimo per protingą terminą, reikia pažymėti, kad šiuo atveju nuolatinis ieškovo prieštaravimas perduoti kaltinimus FPÖ didžiąja dalimi buvo ta priežastis, dėl kurios užtruko kaltinimų perdavimo procedūra. Ieškovi negali remtis padėtimi, prie kurios susidarymo patys prisidėjo. Antra, reikia konstatuoti, jog ieškovi neįrodė, kad dėl kaltinimų perdavimo FPÖ procedūros kilo koks nors sprendimo, konstatuojančio pažeidimą, vėlavimas, galintis pažeisti jų teisę į gynybą. Iš tikrųjų ieškovi tik nurodo būsimas ir galimas situacijas, kurios negali pagrįsti tokio pažeidimo.

152 Todėl taip pat negali būti priimtas kaltinimas dėl protingo termino viršijimo.

153 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ieškovo argumentai dėl FPÖ teisės įstoti į procedūrą išnykimo pasibaigus terminui, turi būti atmesti.

Dėl antrosios dalies, pagrįstos procedūros ekonomiškumo principo bei teisės į gynybą pažeidimu

— Šalių argumentai

154 Ieškovi tvirtina, kad kaltinimų perdavimas šioje stadijoje pažeidžia procedūros ekonomiškumo principą ir jų teisę į gynybą.

- 155 Ieškovų manymu, galimybė perduoti kaltinimus bet kuriam pareiškėjui iki parengiant sprendimo, užbaigiančio procedūrą, projektą trukdo Komisijai rūpestingai atlikti procedūrą. Iš tikrųjų jei tretieji asmenys pateiktų dar informacijos, reikėtų iš naujo išklausti įmones, ir procedūra užsitęstų, taip pažeidžiant jos ekonomiškumo principą.
- 156 Be to, dėl vėluojančio perdavimo pažeidžiama ieškovų teisė į gynybą. Jei kaltinimų perdavimas nesuteikė FPÖ galimybės pareikšti savo nuomonės, nereikėjo jai perduoti kaltinimų; būtų pakakę paprasto neformalaus pranešimo apie procedūros stadiją. Kitu atveju, FPÖ pareiškus savo nuomonę ir Komisijai vėl suteikus teisę kaltinimų adresatams apsiginti, procedūra būtų nereikalingai pratęsta, pažeidžiant atitinkamų įmonių interesus ir kliudant pasirengti gynybai. Galiausiai, jei įstojus FPÖ Komisija nesuteiktų įmonėms naujos galimybės pareikšti nuomonę, teisė į gynybą irgi būtų pažeista, nes įmonės apie šį įstojimą galėtų sužinoti tik dėl vėlesnio sprendimo pareiškus ieškinį teismui. Todėl teisės suteikimas tretiesiems asmenims daryti įtaką procedūrai, pasirenkant įstojimo momentą, neprotingai pažeistų jų teisę į gynybą.
- 157 Galiausiai, ieškovų manymu, Komisija net nepaaiškino, kodėl persiuntusi FPÖ kaltinimus ji tikėjosi gauti papildomų įrodymų tyrimui, nors iki tol FPÖ niekaip nebuvo prisidėjusi prie faktinių aplinkybių atskleidimo.
- 158 Komisija mano, kad ieškovų argumentai yra nepagrįsti. Kol Komisija nebuvo nusiuntusi sprendimo projekto konsultacinio komiteto, kaip šiuo atveju, nariams, kaltinimų perdavimas nedarė įtakos normaliai procedūros eigai. Be to, Reglamento Nr. 2842/98 7 straipsnis saugo trečiuosius asmenis, pateikusius prašymą pagal

Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalį, ir ši procedūrinė pozicija yra aiškiai geresnė už kitų trečiųjų šalių šioje procedūroje. Todėl Komisija negali susiaurinti šių trečiųjų asmenų teisės būti išklaustiems.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

159 Ieškovų pateikti argumentai negali būti priimti.

160 Pirmiausia, kalbant apie kaltinimą dėl procedūros ekonomiškumo reikalavimų, reikia priminti, kad FPŌ teisė gauti pranešimą apie kaltinimus negali būti laikoma išnykusia pasibaigus terminui, kol dar vyksta administracinė procedūra ir kol konsultacinis komitetas negavo sprendimo projekto dėl esmės. Todėl tvirtinimais dėl procedūros ekonomiškumo negalima tinkamai remtis bei riboti pareiškėjo ar skundą pateikusių asmenų teisės gauti pranešimą apie kaltinimus.

161 Toliau dėl ieškovų argumento, pagrįsto jų teisės į gynybą pažeidimu dėl pavėluoto kaltinimų perdavimo FPŌ, reikia konstatuoti, kad šiuo atveju ieškovai nurodo tik būsimas ir hipotetines situacijas, kurioms esant dėl pavėluotų kaltinimų perdavimo FPŌ jų teisė į gynybą tariamai galėtų būti pažeista. Teisės į gynybą apsauga turi būti įvertinta pagal teises ir faktines aplinkybes, susidariusias tuo metu, kai buvo priimtas ginčijamas sprendimas (žr. šiuo klausimu 1979 m. vasario 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, 15/76 ir 16/76, Rink. p. 321, 7 punktą ir 2001 m. gegužės 17 d. Sprendimo *IECC prieš Komisiją*, C-449/98 P, Rink. p. I-3875, 87 punktą). Todėl ji negali būti vertinama pagal būsimus ir hipotetinius įvykius.

162 Taigi kaltinimas dėl teisės į gynybą pažeidimo nėra pagrįstas.

- 163 Galiausiai ieškovų pateiktas argumentas, jog Komisija nepaiškino, kodėl dėl kaltinimų persiuntimo FPÖ ji laukusi papildomų įrodymų tyrimui, yra netinkamas. Reglamento Nr. 2842/98 7 ir 8 straipsniai nenumato, kad nuo to, ar tretieji asmenys prisideda prie nagrinėjamų aplinkybių išaiškinimo vykstančioje procedūroje, priklauso kaltinimų perdavimas pareiškėjams ar skundą pateikusiems asmenims, kurie atitinka Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies kriterijus.
- 164 Iš to aišku, kad argumentai dėl procedūros ekonomiškumo principo bei teisės į gynybą pažeidimo yra nepagrįsti.
- 165 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia atmesti visus – trečiąjį, ketvirtąjį ir penktąjį – ieškovų nurodytus ieškinio pagrindus.

Dėl šeštojo ieškinio pagrindo, pagrįsto Reglamento Nr. 17 20 straipsnio 2 dalies, skaitomos kartu su EB 287 straipsniu, pažeidimu dėl to, kad kaltinimų perdavimas FPÖ pažeidžia teisę į komercinių paslapčių konfidencialumą

- 166 Ieškovai tvirtina, kad ginčijami sprendimai yra neteisėti, nes FPÖ perduotinuose pranešimuose apie kaltinimus yra komercinių paslapčių ir kitos konfidencialios informacijos šio trečiojo asmens atžvilgiu, bei pažeidžia jų teisę į komercinių paslapčių konfidencialumą, kuri numato Reglamento Nr. 17 20 straipsnio 2 dalis, skaitoma kartu su EB 287 straipsniu.

Dėl priimtimumo

— Dėl Procedūros reglamento 44 straipsnio 1 dalies c punkto sąlygų laikymosi

¹⁶⁷ Komisija ginčija šio ieškinio pagrindo priimtimumą nurodydama, kad ieškiniai šiose byloje neatitinka Procedūros reglamento 44 straipsnio 1 dalies c punkto sąlygų. Byloje T-213/01 ieškovas tik išvardija teisės principus, nenurodydamas faktinių aplinkybių ir nesusiedamas jų su norma bei nepateikdamas priežasčių, pateisinančių konfidencialų ginčijamos informacijos pobūdį. O ieškovas byloje T-214/01 savo dublike vis labo užsiminė apie „didelį kiekį informacijos“, kuriai taikoma konfidencialumo apsauga (44 punktas), ir apie Komisijai pateikus „rimtus įrodymus“ (49 punktas), nenurodydamas nė vienos pranešimų apie kaltinimus dalies, kurios konfidencialumą prašytų užtikrinti.

¹⁶⁸ Pirmosios instancijos teismas primena, jog Procedūros reglamento 44 straipsnio 1 dalies c punktas numato, kad visa ieškinyje pateikta informacija turi būti pakankamai aiški ir tiksli, siekiant suteikti atsakovui galimybę parengti savo gynybos argumentus, o Pirmosios instancijos teismui – atlikti teisminę priežiūrą. Tam, kad ieškinyt būtų priimtinas, pačiame jo tekste turi būti nurodytos pagrindinės teisinės ir faktinės aplinkybės, kuriomis jis yra paremtas, ir bet kuriuo atveju – jų santrauka, išdėstyta nuosekliai ir suprantamai (1993 m. balandžio 28 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *De Hoe prieš Komisiją*, T-85/92, Rink. p. II-523, 20 punktas).

¹⁶⁹ Kalbant apie bylą T-213/01, iš ieškinio 18 ir 29 punktų aišku, kad ieškovas ginčija Komisijos atsisakymą pripažinti, jog informacija apie įmonių ir ieškovo dalyvavimo kartelyje apimtį, taip pat pranešimuose apie kaltinimus pacituota informacija, paimta

iš prie jos pridėtų dokumentų, kurios konfidencialumą prašoma užtikrinti (žr. šio sprendimo 18 punktą), turi būti nagrinėjama konfidencialiai. Be to, priešastys, dėl kurių ieškovas mano, jog informacija turi turėti konfidencialų pobūdį, pakankamai teisiškai matyti iš jos pateiktų pareiškimų.

170 Dėl bylos T-214/01 reikia pažymėti, kad ieškovas savo ieškinyje tvirtino, jog Komisija neturi atskleisti gautos informacijos, kurią saugo profesinė paslaptis, pareikšdamas, kad pranešimuose apie kaltinimus yra komercinių paslapčių, bei nurodydamas, jog šią informaciją perdavus FPÖ, teisė į pranešimuose apie kaltinimus esančios informacijos neatskleidimą bus nepataisomai pažeista (žr. ieškinio 44–46 punktus). Ieškovas taip pat nurodė, kad „nekonfidenciali“ kaltinimų versija, kurią parengė bylas nagrinėjantis pareigūnas, nebuvo pakankamai anonimiška (žr. ieškinio 17 punktą). Toliau ieškovas savo dublike patikslino ir išrutuliojo šį kaltinimą, ypač atkreipdamas dėmesį į tai, kad Komisija iš kaltinimų turėjo pašalinti visus asmenų vardus ir bankų pavadinimus (žr. 44–49 punktus).

171 Iš to aišku, kad ieškovų pateikti argumentai atitinka Procedūros reglamento 44 straipsnio 1 dalies c punkte nustatytų reikalavimų.

172 Todėl šis nepriimtino pagrindas turi būti atmestas.

— Dėl Procedūros reglamento 48 straipsnio 2 dalies sąlygų laikymosi

173 Byloje T-213/01 Komisija ginčija ieškovo argumentų dėl visų kaltinimų konfidencialumo FPÖ atžvilgiu bei dėl rėmimosi chartijos 8 ir 48 straipsniais priimtinumą dėl pavėluoto jų pateikimo pagal Procedūros reglamento 48 straipsnio 2 dalį. Byloje

T-214/01 ji nurodo, kad dublike ieškovo pateikti argumentai, jog šiose versijose yra konfidencialios informacijos, yra naujas, todėl pavėluotas ieškinio pagrindas.

174 Pirmosios instancijos teismas primena, kad Procedūros reglamento 48 straipsnio 2 dalis draudžia per procesą pateikti naujus pagrindus, išskyrus tuos atvejus, kai jie pagrindžiami teisinėmis arba faktinėmis aplinkybėmis, kurios tapo žinomos vykstant procesui.

175 Šiuo atveju ieškovas byloje T-213/01 savo dublike tvirtino, kad visi kaltinimai yra konfidencialūs FPÖ atžvilgiu, nes ši politinė partija neįrodė savo teisėto intereso Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies prasme, todėl negali susipažinti su pranešimais apie kaltinimus. Ieškovas taip pat rėmėsi chartijos 8 ir 48 straipsniuose įtvirtintais principais, kad pagrįstų ieškinyje nurodytą savo tvirtinimą, jog remiantis šiais principais visi kaltinimai turi būti nagrinėjami konfidencialiai FPÖ atžvilgiu, nes FPÖ neturi teisėto intereso Reglamento Nr. 17 3 straipsnio prasme, todėl neatitinka pareiškėjo ar skundą pateikusio asmens statuso. Pirmosios instancijos teismas mano, kad ieškovo argumentai yra teisingai susiję su teisinėmis aplinkybėmis, paaiškinėjusiomis proceso metu.

176 Dėl bylos T-214/01 pakanka pažymėti, kaip buvo nurodyta (žr. šio sprendimo 170 punktą), kad dublike nurodyti argumentai tik patikslina ir išrutulioja ieškinyje ieškovo pateiktą kaltinimą.

177 Todėl Procedūros reglamento 48 straipsnio 2 dalimi pagrįstą nepriimtimumo pagrindą reikia atmesti.

Dėl esmės

— Šalių argumentai

- 178 Ieškovai tvirtina, jog kaltinimų perdavimas FPÖ pažeidžia Reglamento Nr. 17 20 straipsnio 2 dalį, skaitomą kartu su EB 287 straipsniu, nes pranešimuose apie kaltinimus, kuriuos reikia perduoti šiai partijai, yra komercinių paslapčių ir kitos konfidencialios informacijos.
- 179 Pirmiausiai ieškovai nurodo, jog visa kaltinimuose esanti informacija FPÖ atžvilgiu yra konfidenciali. Pagal chartijos 8 ir 48 straipsnius visi kaltinimai turėtų būti laikomi konfidencialiais trečiųjų asmenų, kurie neturi teisėto įstatymo numatyto pagrindo, atžvilgiu, kad nebūtų pažeista nekaltumo prezumpcija. Šiuo atveju Komisija neįrodė, jog FPÖ turi teisėtą interesą, ir dėl to visi kaltinimai yra konfidencialūs. Be to, kaltinimai nebuvo suformuluoti per rungtyniškumo principu grindžiamą procedūrą, todėl, jei FPÖ norėtų su jais susipažinti, ji galėtų padaryti nepagrįstas išvadas ir iš anksto nuteisti ieškovus.
- 180 Be to, ieškovų manymu, šio konfidencialumo ypač reikia FPÖ atžvilgiu, nes jos veikla nėra apginti savo pačios, kaip klientės, interesus, o tiesiog apginti savo politinius interesus. Komisija neturi teisinių būdų išvengti to, kad perduotais kaltinimais nebūtų piktnaudžiaujama, nes ieškinys Komisijai dėl atsakomybės neleidžia atlyginti žalos, padarytos ieškovų reputacijai. Todėl jų teisėtas interesas išlaikyti kaltinimus paslapyje turi turėti viršenybę prieš tariamą FPÖ interesą. Be to, ieškovai patvirtina, jog po kaltinimų perdavimo FPÖ veiksmingai jais pasinaudojo politiniais tikslais, pateikdama juos spaudai ir sukurdama iškreiptą jų turinio bei reikšmės vaizdą. 2002 m. sausio 27 d. Karintijos žemės gubernatorius, FPÖ narys ir buvęs pirmininkas J. Haider interviu televizijai pateikė Komisijos perduotų pranešimų

apie kaltinimus turinį bei išsakė kaltinimus atitinkamiems bankams. Šie kaltinimai vėliau buvo perkelti į įvairius interneto tinklalapius, įskaitant ir FPÖ interneto tinklalapį. 2002 m. vasario 1 d. per spaudos konferenciją J. Haider pakartoto kaltinimus. Šiuos pareiškimus pasigavo Austrijos žiniasklaida, kuri paskelbė straipsnius, pažodžiui cituojančius 1999 m. rugsėjo 10 d. pranešimo apie kaltinimus ištraukas. Ieškovų pavadinimai buvo daug kartų paminėti. Todėl dėl pasmerkimo žiniasklaidoje jiems buvo vis sunkiau išlaikyti savo klientų pasitikėjimą.

- 181 Galiausiai ieškovai tvirtina, jog atsižvelgiant į tai, kad kaltinimų perdavimas negalėjo atlikti pagrindinės funkcijos, t. y. leisti ieškovui pasirengti klausymui (šiuo klausimu žr. 1996 m. rugsėjo 18 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Postbank prieš Komisiją*, T-353/94, Rink. p. II-921, 10 punktą), nes jis jau buvo įvykęs, Komisija klaidingai įvertino nagrinėjamus interesus, skirdama mažiau reikšmės ieškovų teisėtam interesui siekti, kad kaltinimai būtų laikomi visiškoje paslapyje, nei formaliam FPÖ reikalautos teisės susipažinti su byla laikymuisi.
- 182 Papildomai ieškovai tvirtina, jog tariamai nekonfidencialiose FPÖ perduotiniuose pranešimų apie kaltinimus versijose yra daug informacijos, kurių konfidencialumą jie turi teisę prašyti užtikrinti.
- 183 Pirma, ieškovas byloje T-213/01 tvirtina, jog 1999 m. rugsėjo 10 d. pranešimo apie kaltinimus 216, 218 ir 219 punktus dėl jo dalyvavimo kartelyje būdo ir apimties FPÖ atžvilgiu reikia laikyti konfidencialiais. Komisijos tvirtinimas, jog ši informacija nėra komercinė paslaptis, nes FPÖ žinojo ieškovo tapatybę, nėra teisingas, nes FPÖ to nenurodė savo prašyme. Antra, iš ieškovo savanoriškai pateiktų dokumentų kylanti informacija taip pat turi būti konfidenciali pagal Reglamento Nr. 2842/98 13 straipsnio 1 dalį ir pagal Komisijos pranešimą dėl vidaus darbo tvarkos taisyklių, taikomų svarstant prašymus suteikti teisę susipažinti su

dokumentais bylose pagal EB (81) ir (82) straipsnius, EAPB sutarties 65 ir 66 straipsnius ir Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 4064/89 (OL C 23, 1997 m. sausio 23 d., p. 3). Bylas nagrinėjančio pareigūno sprendimo neperduoti šių dokumentų nepakanka norint garantuoti jų konfidencialumą, nes jie pažodžiui pakartoti pranešime apie kaltinimus.

184 Byloje T-214/01 ieškovas pastebi, jog bylas nagrinėjantis pareigūnas manydamas, jog konfidencialiai nagrinėti galima tik komercines paslaptis, klaidingai atmetė jo 1999 m. lapkričio 18 d. prašymą pašalinti asmenų vardus bei atitinkamų bankų pavadinimus. Jis priduria, jog pranešimuose apie kaltinimus yra daug kitos informacijos, kuriai garantuojamas konfidencialumas.

185 Komisija mano, jog šie argumentai neturi jokio pagrindo.

— Pirmosios instancijos teismo vertinimas

186 Pagrindinis ieškovų tvirtinimas yra tas, jog pranešimuose apie kaltinimus esanti informacija yra konfidenciali FPÖ atžvilgiu, nes pastaroji neįrodė savo teisėto intereso Reglamento Nr. 17 3 straipsnio 2 dalies prasme.

187 Šiam pagrindui negalima pritarti. Iš tikrųjų buvo nuspręsta, kad šiuo atveju FPÖ turėjo teisėtą interesą prašyti, jog būtų pripažintas tariamas EB 81 straipsnio pažeidimas pagal Reglamento Nr. 17 3 straipsnį (žr. šio sprendimo 110–

118 punktus). Todėl pagal Reglamento Nr. 2842/98 7 straipsnį FPÖ, kaip pareiškėja, turėjo teisę gauti nekonfidencialią pranešimų apie kaltinimus versiją.

188 Tokio vertinimo nepaneigia nei ieškovų pateikti argumentai dėl to, kad FPÖ galėjo piktnaudžiauti kaltinimais, nei faktinės aplinkybės, kurios atsirado perdavus kaltinimus FPÖ.

189 Pirma, remdamasi paprastais įtarimais dėl galimo piktnaudžiavimo kaltinimais, Komisija neprivalo susiaurinti teisės į pranešimų apie kaltinimus perdavimą, numatytą Reglamento Nr. 2842/98 7 straipsnyje, trečiosios šalies, kuri tinkamai pagrindžia teisėtą interesą, naudai. Be to, reikia pastebėti, kad šioje byloje Komisija atkreipė FPÖ dėmesį į tai, jog kaltinimai perduodami tik pažeidimų procedūroje ir tik dėl jos. Todėl iš 2002 m. sausio 30 d. bylas nagrinėjančio pareigūno laiško aišku, jog Komisija informavo FPÖ, kad vienintelis perdavimo tikslas – palengvinti jos, kaip pareiškėjos, teisių įgyvendinimą, kad kaltinimai atspindi Komisijos preliminarią nuomonę, kad draudžiama naudoti šiuos dokumentus ar jų turinį kitais nei procedūros tikslais ir kad atitinkami bankai, kurie ginčijo kaltinimus, procedūroje yra laikomi nekaltais, kol Komisija nepriims sprendimo dėl procedūros iš esmės.

190 Antra, dėl po kaltinimų perdavimo FPÖ atsiradusių faktinių aplinkybių reikia priminti, jog teisės akto teisėtumas turi būti vertinamas atsižvelgiant į teises ir faktines aplinkybes, esančias šio sprendimo priėmimo metu, nes už sprendimą vėlesni aktai negali paveikti jo galiojimo (1983 m. lapkričio 8 d. Teisingumo Teismo sprendimo *IAZ ir kt. prieš Komisiją*, 96/82–102/82, 104/82, 105/82, 108/82 ir 110/82, Rink. p. 3369, 16 punktas ir 1989 m. spalio 17 d. Sprendimo *Dow Benelux prieš Komisiją*, 85/87, Rink. p. 3137, 49 punktas). Todėl negalima teisėtai remtis šiomis aplinkybėmis siekiant užginčyti ginčijamo sprendimo pagrįstumą.

- 191 Galiausiai dėl šio sprendimo 148 punkte pateiktų priežasčių reikia taip pat atmesti ieškovo argumentą, jog šiuo atveju kaltinimų perdavimas nebegalėjo atlikti pagrindinės savo funkcijos, t. y. leisti skundą pateikusiam asmeniui pasirengti klausymui.
- 192 Todėl ieškovo argumentai dėl visų kaltinimų konfidencialumo FPÖ atžvilgiu negali būti priimti.
- 193 Papildomai ieškovi tvirtina, jog tam tikra pranešimuose apie kaltinimus esanti informacija yra konfidenciali FPÖ atžvilgiu.
- 194 Ieškovas byloje T-213/01 mano, jog 1999 m. rugsėjo 10 d. pranešimo apie kaltinimus 216, 218 ir 219 punktuose esanti informacija dėl jo tapatybės bei dalyvavimo kartelyje būdo ir apimties turi būti laikoma konfidencialia ir todėl pašalintina iš FPÖ perduotinos pranešimų apie kaltinimus versijos.
- 195 Dėl ieškovo tapatybės reikia pažymėti, jog jis nenurodo, kodėl jo pavadinimas yra konfidencialus. Todėl reikia atmesti šį kaltinimą, nes jis yra nepakankamai pagrįstas. Dar daugiau, reikia pažymėti, jog prieš pranešimo apie kaltinimus perdavimą FPÖ ieškovas jau buvo nurodytas kaip vienas iš atsakovų kolektyviniame ieškinyje, dėl tos pačios praktikos pareikštame Jungtinių Amerikos Valstijų teismuose. Be to, reikia pastebėti, jog proceso dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo posėdyje ieškovas neginčijo, kad jo pavadinimą spauda jau nurodė kartu su nagrinėjama byla. Iš to aišku, priešingai nei tvirtina ieškovas, jog visuomenė jau žinojo apie jo tariamą dalyvavimą nagrinėjamuose tyrimuose. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia daryti išvadą, jog vien to fakto, kad ieškovo pavadinimas nebuvo nurodytas 1997 m. birželio

24 d. FPÖ pateiktame prašyme Komisijai, nepakanka, kad jo pavadinimas būtų laikomas konfidencialia informacija trečiųjų asmenų pareiškėjų atžvilgiu.

196 Todėl kaltinimas dėl ieškovo pavadinimo konfidencialumo negali būti priimtas.

197 Kalbant apie informacijos dėl ieškovo byloje T-213/01 dalyvavimo skundžiamoje praktikoje apimtį, minėtuose 1999 m. rugsėjo 10 d. pranešimo apie kaltinimus punktuose yra nurodytos ieškovo banke dirbančių asmenų, dalyvavusių anti-konkurenciniuose susirinkimuose, pareigos. Tačiau ieškovas nepaaiškina, kaip tokia informacija pažeidžia jo interesus, nei kodėl jai reikėtų taikyti konfidencialumo garantiją trečiųjų asmenų pareiškėjų atžvilgiu.

198 Galiausiai dėl 1999 m. rugsėjo 10 d. pranešimo apie kaltinimus 219 punkte nurodytų banko sąlygų, kurios esą buvo aptartos viename iš apkaltintų bankų susirinkimų, reikia pažymėti, jog slapta komercinio pobūdžio atitinkamų įmonių informacija pažeidimo procedūroje yra konfidenciali informacija, kuriai gali būti garantuojamas konfidencialumas. Iš tikrųjų EB 287 straipsnyje aiškiai kalbama apie „informaciją apie įmones, jų verslo ryšius ar sąnaudų sudedamąsias dalis“ kaip apie sudarančią profesinę paslaptį.

199 Tačiau reikia pastebėti, jog šių duomenų konfidencialumas gali būti protingai atmetas dėl to, kad nagrinėjama informacija yra pasenusi (1990 m. lapkričio 15 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Rhône-Poulenc ir kt. prieš Komisiją*, T-1/89–T-4/89 ir T-6/89–T-15/89, Rink. p. II-637, 23 punktas ir 1996 m. birželio 19 d. Nutarties *NMH Stahlwerke ir k. prieš Komisiją*, T-134/94, T-136/94–T-138/94, T-141/94, T-145/94, T-147/94, T-148/94, T-151/94, T-156/94 ir T-157/94, Rink.

p. II-537, 24 punktą). Šiuo atveju iš pranešimo apie kaltinimus 216, 218 ir 219 punktų matyti, jog diskutuotina informacija iš esmės susijusi su įvairių banko paslaugų, kurias 1996 m. balandžio mėn. tariamai suteikė ieškovas ir kiti apkaltinti bankai, minimalia paskolų palūkanų norma. Ir kadangi ši informacija, priimant ginčijamą sprendimą, buvo daugiau nei penkerių metų senumo, bylas nagrinėjantis pareigūnas teisėtai galėjo padaryti išvadą, jog ji paseno ir todėl ją galima perduoti FPÖ.

- 200 Iš to aišku, kad ieškovo byloje T-213/01 pateikti argumentai, pagrįsti 1999 m. rugsėjo 10 d. pranešimo apie kaltinimus 216, 218 ir 219 punktuose esančios informacijos konfidencialumu, turi būti atmesti.
- 201 Be to, ieškovas byloje T-213/01 tvirtina, jog pažodžiui pranešimuose apie kaltinimus pacituota informacija, paimta iš prie jų pridėtų priedų, kuriems suteikta konfidencialumo garantija, taip pat turi būti laikoma konfidencialia.
- 202 Tačiau reikia pastebėti, kad ieškovas tik pamini šį argumentą, nenurodydamas, kokia tai informacija, kuriose pranešimų apie kaltinimus dalyse ji yra ir dėl kokių konkrečių bei specifinių priežasčių jai turėtų būti suteikta konfidencialumo garantija.
- 203 Todėl reikia daryti išvadą, jog ieškovo byloje T-213/01 argumentai dėl konfidencialaus tam tikros kaltinimuose esančios informacijos pobūdžio nėra pagrįsti.

- 204 Savo ruožtu ieškovas byloje T-214/01 tvirtina, jog bylas nagrinėjantis pareigūnas turėjo pašalinti asmenų vardus ir atitinkamų bankų pavadinimus. Tačiau reikia pažymėti, jog ieškovas buvo aiškiai paminėtas 1997 m. birželio 24 d. FPÖ prašyme Komisijai. Be to, jis taip pat nurodytas kaip vienas iš atsakovų Jungtinių Amerikos Valstijų teismuose pareikštame kolektyviniame ieškinyje. Be kita ko, dėl atitinkamų asmenų vardų reikia pažymėti, kad jų tapatybė nurodyta nekonfidencialiose pranešimų apie kaltinimus versijose, kuriose, kaip jau buvo pasakyta, nurodytos tik užimamos pareigos ar bendros funkcijos, kurias atliko šie asmenys (žr. šio sprendimo 197 punktą).
- 205 Galiausiai ieškovas byloje T-214/01 taip pat nurodo, kad pranešimuose apie kaltinimus buvo daug kitos informacijos, kuriai taikoma konfidencialumo garantija. Šiuo klausimu pakanka konstatuoti, jog ieškovas visai nenurodė, kokia tai informacija, ir nemotyavo jos tariamai konfidencialaus pobūdžio.
- 206 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia daryti išvadą, jog ieškovo byloje T-214/01 reikalavimai dėl konfidencialaus tam tikros pranešimuose apie kaltinimus esančios informacijos pobūdžio taip pat turi būti atmesti.
- 207 Iš to aišku, kad turi būti atmestas šeštasis ieškinio pagrindas, pagrįstas Reglamento Nr. 17 20 straipsnio 2 dalies, skaitomos kartu su EB 287 straipsniu, pažeidimu.

Dėl septintojo pagrindo, pagrįsto teisėtų lūkesčių principo pažeidimu

Šalių argumentai

208 Ieškovai nurodo, kad pranešimų apie kaltinimus perdavimas FPÖ taip pat pažeidžia teisėtų lūkesčių principą. Jie bendradarbiavo su Komisija bendrai atkuriant faktines aplinkybes, pateikė daug dokumentų su sąlyga, kad ši informacija nebus atskleista tretiesiems asmenims. Tačiau Komisija kaltinimuose pažodžiui pacitavo šių dokumentų, perduotų su konfidencialumo garantija, dalis. Leisdama FPÖ su jais susipažinti Komisija pažeidė teisėtus lūkesčius, kuriuos turėjo bankai dėl šios informacijos konfidencialumo (1978 m. gegužės 3 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Töpfer prieš Komisiją*, 112/77, Rink. p. 1019, 1032). Be to, Komisijos teiginys prieštarauja minėtam jos pranešimui dėl vidaus darbo tvarkos taisyklių, taikomų svarstant prašymus suteikti teisę susipažinti su dokumentais, kuriame kalbama apie būtinybę apsaugoti informaciją, kuriai prašoma suteikti konfidencialų pobūdį ir kurioje yra „taip pat tam tikra Komisijai perduota informacija, <...> pavyzdžiui, tyrimo metu gauti dokumentai, kurie laikomi įmonės nuosavybe ir jų prašoma neatskleisti“ (pranešimo I A 2 punkto antroji pastraipa).

209 Komisija pažymi, kad Reglamento Nr. 2842/98 7 straipsnis bet kuriam skundo pateikėjui suteikia teisę į nekonfidencialios kaltinimų versijos perdavimą. Jokie pažadai saugoti informacijos, kurią savanoriškai pateikė atitinkami bankai, dalių konfidencialumą niekaip negali pakeisti šios teisės.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 210 Iš nusistovėjusios teismo praktikos aišku, kad teisė remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principu taikoma kiekvienam asmeniui, kuris atsiduria padėtyje, leidžiančioje manyti, jog Bendrijos institucija sukėlė jam pagrįstų vilčių (1987 m. kovo 11 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Van den Bergh en Jurgens prieš Komisiją*, 265/85, Rink. p. 1155, 44 punktas ir 1998 m. gruodžio 17 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Embassy Limousines & Servines prieš Parlamentą*, T-203/96, Rink. p. II-4239, 74 punktas). Tačiau niekas negali remtis šio principo pažeidimu, jei administracija nesuteikė tikslių garantijų (1998 m. sausio 29 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Dubois et Fils prieš Tarybą ir Komisiją*, T-113/96, Rink. p. II-125, 68 punktas ir 2000 m. sausio 18 d. Sprendimo *Mehibas Dordtselaan prieš Komisiją*, T-290/97, Rink. p. II-15, 59 punktas).
- 211 Reikia priminti, jog ieškovai ir kiti su procedūra susiję bankai papildomu išankstiniu raštu, pridėtu prie 1998 m. gruodžio 16 d. Komisijai pateikto bendro pareiškimo apie faktus, prašė šį pareiškimą trečiųjų asmenų atžvilgiu nagrinėti konfidencialiai. Tačiau iš bylos medžiagos nematyti, kad Komisija užtikrino ieškovus neperduosianti šiame pareiškime esančių duomenų tretiesiems asmenims pareiškėjams. Be to, ieškovai taip pat nepateikė nei įrodymų, nei duomenų, galinčių įrodyti, jog Komisija sutiko su tariamu visiškai konfidencialiu nagrinėjimu.
- 212 Šiomis aplinkybėmis negalima pagrįstai tvirtinti, jog buvo pažeistas teisėtų lūkesčių principas.
- 213 Tokio vertinimo negali paneigti tai, kad bylas nagrinėjantis pareigūnas pirmajame sąraše aiškiai nurodė, jog prie 1999 m. rugsėjo 10 d. pranešimo apie kaltinimus

pridėti dokumentai nebus perduoti tretiesiems asmenims pareiškėjams. Šio sąrašo turinys ieškovams negalėjo sukelti teisėtų lūkesčių, nes, be to, kad jis griežtai remiasi pridėtais pačiais dokumentais, iš šiame pirmajame sąrašė pateiktų konkrečių pranešimo apie kaltinimus, kuris turėjo būti perduotas, punktų niekada nebuvo išimtos, nei paslėptos šiame pranešime pakartotos šių priedų ištraukos. Galiausiai reikia pažymėti, jog, priešingai nei tvirtina ieškovai, minėtas Komisijos pranešimas dėl vidaus darbo tvarkos taisyklių, taikomų svarstant prašymus suteikti teisę susipažinti su dokumentais, nesuteikia absoliučios teisės į dokumentų, kurie laikomi įmonės nuosavybe ir jų prašoma neatskleisti, konfidencialumą.

214 Todėl septintasis ieškinio pagrindas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

215 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia atmesti visą ieškinį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

216 Pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to prašė. Tačiau pagal 87 straipsnio 3 dalį, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, arba jeigu susiklosto ypatingos aplinkybės, Pirmosios instancijos teismas gali paskirstyti bylinėjimosi išlaidas šalims arba nurodyti kiekvienai padengti savo išlaidas.

217 Atsižvelgiant į šios bylos aplinkybes, ypač į tai, kad Komisijos reikalavimai dėl ieškinių priimtumo buvo atmesti, Komisija turi padengti bylinėjimosi išlaidas,

susijusias su pagrindu dėl priimtino, kurias Pirmosios instancijos teismas nustato sudarant trečdalį pagrindinės bylos išlaidų. Ieškovi turi padengti du trečdalius bylinėjimosi išlaidų, susijusių su pagrindine byla, ir visas išlaidas, susijusias su procedūra dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (penktoji kolegija)

nusprendžia:

- 1. Atmesti ieškinius.**
- 2. Ieškovi padengia du trečdalius išlaidų, susijusių su pagrindine byla, ir visas išlaidas, susijusias su procedūromis dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo.**
- 3. Komisija padengia vieną trečdalį išlaidų, susijusių su pagrindine byla.**

Lindh

García-Valdecasas

Cooke

Paskelbta 2006 m. birželio 7 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Kancleris

E. Coulon

Pirmininkas

P. Lindh